

Årsmelding

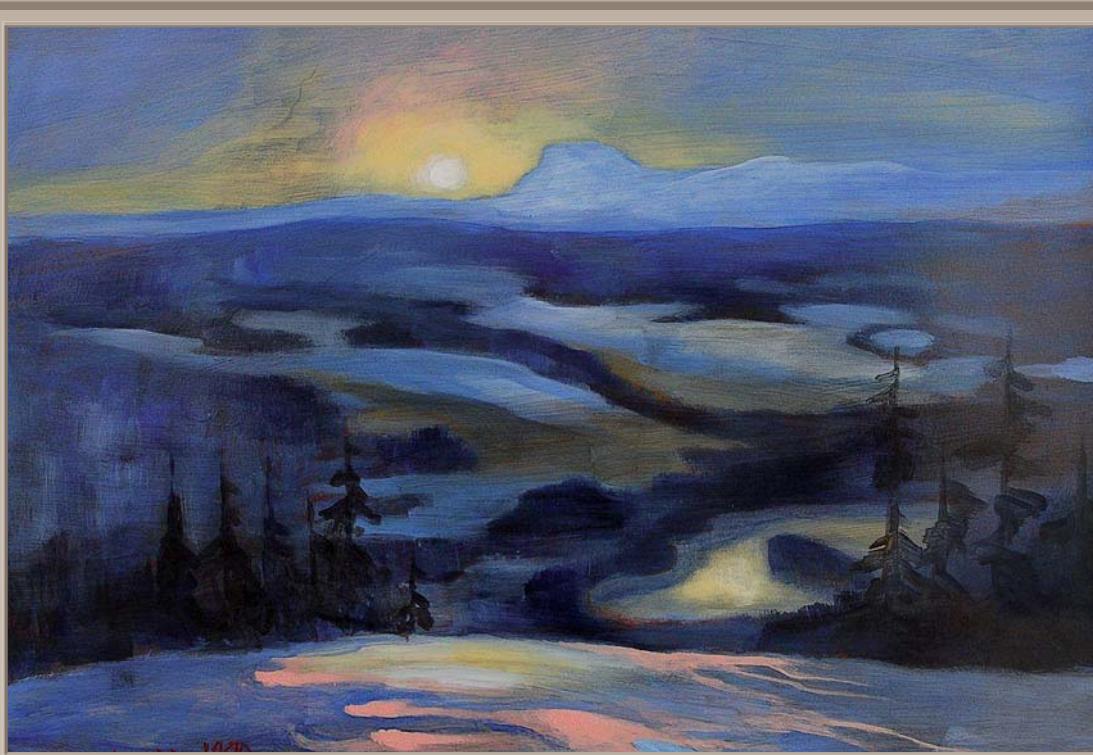

2012

Solnedgang over Strandefjorden.

Utsyn frå Valdres Alpinsenter mot Skogshorn.

Biletet på framsida: Vinterstemning i Aurdal.

Alle bileta er måla av Tormod Bruflat, han finn du meir informasjon om på siste side.

Innhold

GENERELL INFORMASJON	4
1. Banken og verksemda	4
2. Viktige hendingar i 2012	5
3. Finansiell kalender 2013	6
4. Nøkkeltal for SpareBank 1 Hallingdal Valdres	7
ÅRSRAPPORT	9
5. Årsmelding 2012	9
6. Resultatrekneskap	20
7. Balanse per 31. desember 2012	22
8. Endring i eigenkapital	24
9. Kontantstrømoppstilling	25
10. Noter til konsernrekneskapen 2012	26
11. Erklæring frå styret og dagleg leiar	44
12. Revisjonsberetning 2012	45
13. Kontrollkomiteens si årsmelding 2012	47
ANNA INFORMASJON	48
14. Hovudorganisasjon	48
15. Presentasjon av styret	49
16. Forstandarskap, kontrollkomite og revisjon	50

GENERELL INFORMASJON

1. Banken og verksemda

Historikk

Banken har ei lang og tradisjonsrik historie som går attende til 1868. I Hallingdal har banken sitt utspring fra Aal Sparebank som vart starta i 1870 og Hemsedal Sparebank som opna i 1907. Desse bankane fusjonerte i 1999. I Valdres starta drifta med Øystre Slidre Sparebank i 1868. Øystre Slidre Sparebank vart innfusjonert i 2012.

Visjon, verdiar og mål

Konsernet sin visjon er å vere «anbefalt av kunden» i konsernet sitt marknadsområde, Hallingdal og Valdres, og drifta skal vere tufta på verdiane «nær» og «dyktig».

SpareBank 1 Hallingdal Valdres skal oppnå auka inntening gjennom samarbeid om kundeleveransar på tvers av konsernet sine forretningsområde. Målgruppa er alle kundegrupper med tilknyting til Hallingdal og Valdres. Konsernet skal profilerast som ein aktiv støttespelar som gir verdi for lokalt samfunnsliv, og framstå som ein nær og dyktig lokal aktør med behovstilpassa løysingar for kundane.

Konsernet skal framstå som ein attraktiv og god arbeidsplass med medarbeidarar som er prega av vilje og evne til kontinuerleg læring.

Konsernet har ei målsetting om å oppnå ei god eigenkapitalavkastning for å bevare konsernet si sjølvstende og ha god soliditet.

Forretningsområde

SpareBank 1 Hallingdal Valdres er i dag eit konsern med verksemd innafor fleire område. Sparebankverksemda er kjernen i konsernet og konsernstrukturen tek utgangspunkt i gjeldande lovverk for sparebankar.

Konsernet driv i tillegg verksemd innafor områda, rekneskapsføring, eigedomsmekling, investeringsverksemd og lokalt samfunnsengasjement. I tillegg kjem meir interne område som fellesfunksjonar og eigedomsutvikling av eigne lokale.

Desse verksemndene blir drive gjennom eigne datterselskap som er HallingRegnskap AS og Valdres Rekneskap AS innafor regnskapsføring. Eigedomsmekling blir drive av selskapet EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS. Drift av eigedomar skjer gjennom datterselskapet SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS og investeringar gjennom SpareBank 1 Hallingdal Invest AS.

Marknadsområde

Konsernet sitt marknadsområde er Hallingdal og Valdres. I Hallingdal ligg tyngdepunktet i kommunane Ål, Gol og Hemsedal, medan i Valdres er tyngdepunktet i Øystre Slidre og Nord-Aurdal kommune.

Verksemda

Verksemda er bygd opp omkring dei lokale bankkontora samt eit kundesenter med utvida opningstider. Rådgjevinga skal vere bygd på god lokalkunnskap og høg fagleg kompetanse som gjer verksemda fleksibel og effektiv.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har ikkje hovudkontor. Bankverksemda blir drive frå sju likeverdige fullservicekontor lokalisert i tettstadene Ål, Hemsedal, Gol, Geilo, Fagernes, Heggenes og Beitostølen.

Dotterselskapet HallingRegnskap AS er lokalisert i Nesbyen, Flå, Gol og Hemsedal. Valdres Regnskap AS er lokalisert på Heggenes og Fagernes. EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS er lokalisert på Geilo, Ål, Gol og Hemsedal.

SpareBank 1-alliansen

SpareBank 1-alliansen vart grunnlagt i 1996. Alliansen er eit bank- og produktsamarbeid der SpareBank 1-bankane i Norge samarbeider gjennom det felles eigde holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen AS. Eit overordna mål for Alliansen er å sikre den einskilde bank si sjølvstende og regionale forankring gjennom sterk konkurranseevne, lønsemid og soliditet. Samstundes representerer SpareBank 1-alliansen eit konkurransemessig fullverdig bankalternativ på nasjonalt nivå.

SpareBank 1-alliansen er samla sett den største tilbydaren av finansielle produkt og tenester i den norske marknaden. Alliansen har etablert ein nasjonal marknadsprofil og utvikla ein felles strategi for merkevarebygging og kommunikasjon. Den marknadsmessige plattforma dannar også basis for felles produkt- og konseptutvikling. Marknadsinnsatsen er i hovudsak retta mot personmarknaden, små og mellomstore bedrifter og forbund tilknytt LO. Både bankane og produktområda hevdar seg godt i konkurransebiletet og resultatutviklinga er god.

SpareBank 1-alliansen består per 31.12.12 av 15 sjølvstendige bankar, 2 felles eigde forretningsbankar og SpareBank 1 Gruppen konsern.

Dei 15 sjølvstendige bankane i alliansen er:

- SpareBank 1 SR-Bank
- SpareBank 1 Nord-Norge
- SpareBank 1 SMN
- Sparebanken Hedmark
- samt ei samanslutning av fleire mindre sparebankar under namnet Samarbeidende Sparebanker (SamSpar):
  - SpareBank 1 Buskerud-Vestfold
  - SpareBank 1 Gudbrandsdal
  - SpareBank 1 Hallingdal Valdres
  - SpareBank 1 Lom og Skjåk
  - SpareBank 1 Modum
  - SpareBank 1 Nordvest
  - SpareBank 1 Nøtterøy-Tønsberg
  - SpareBank 1 Ringerike Hadeland
  - SpareBank 1 Søre Sunnmøre
  - SpareBank 1 Telemark
  - SpareBank 1 Østfold Akershus

Dei 2 felleseigde forretningsbankane er Bank 1 Oslo Akershus og BN Bank ASA. I januar 2013 auka Sparebanken Hedmark samt LO og tilknytte fagforbund sine eigardelar i SpareBank 1 Oslo Akershus AS til høvesvis 40,5 og 29,9 %. Auken skjedde etter kjøp av aksjar frå SpareBank 1 SR-bank ASA, SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Nord-Norge.

SpareBank 1 Gruppen AS er morselskapet i konsernet som består av:

- SpareBank 1 Skadeforsikring AS (100 %) – som eig 100 % av aksjane i Unison Forsikring AS
- SpareBank 1 Livsforsikring AS (100 %)
- ODIN Forvaltning AS (100 %)
- SpareBank 1 Medlemskort AS (100 %)
- SpareBank 1 Gruppen Finans AS (100 %) – som eig 100 % av aksjane i Conecto AS
- SpareBank 1 Markets AS (97,55 %)

Dei felles hovudfunksjonane innan SpareBank 1-alliansen er todelt:

1. Drive og utvikle finanskonserten med produksjon og leveranse av konkurransedyktige produkt og tenester for distribusjon gjennom alliansebankane og andre bankar som har distribusjonsavtale med selskap i SpareBank 1 Gruppen og LO. Dette arbeidet er organisert i selskapet SpareBank 1 Gruppen AS, som er eigmeldt:
  - SpareBank 1 SR-Bank (19,5 %)
  - SpareBank 1 Nord-Norge (19,5 %)
  - SpareBank 1 SMN (19,5 %)
  - Samarbeidende Sparebanker AS (19,5 %)
  - Sparebanken Hedmark (12 %)
  - Landsorganisasjonen/ fagforbund tilknytt LO (10 %), som ikkje er ein del av alliansen.

2. Drive og utvikle alliansesamarbeidet med felles forvaltning, utvikling og gjennomføring av aktivitetar som gir stordrifts- og kompetansefordelar. Dette arbeidet er organisert i selskapet

Alliansesamarbeidet SpareBank 1 DA, som utgjer den administrative overbygginga for alliansesamarbeidet. Selskapet sørger for finansiering av og eigarskap til applikasjonar, konsept, kontraktar og merkevare for deltakarane i alliansesamarbeidet.

- Selskapet Alliansesamarbeidet SpareBank 1 DA som er eigmeldt:
  - SpareBank 1 SR-Bank ASA (17,74 %)
  - SpareBank 1 SMN (17,74 %)
  - SpareBank 1 Nord-Norge (17,74 %)
  - Samarbeidende Sparebanker Utvikling DA (17,74 %)
  - Sparebanken Hedmark (11,30 %)
  - SpareBank 1 Gruppen AS (10,00 %)
  - Bank 1 Oslo AS (7,74 %)

Bankane i SpareBank 1-alliansen distribuerer SpareBank 1 Gruppen sine produkt og samarbeider på sentrale område som merkevare, arbeidsprosessar, kompetansebygging, IT-drift, systemutvikling og innkjøp. Alliansen har inngått strategiske samarbeidsavtalar med LO og LOs fagforbund, og leverer finanzielle produkt og tenester til LO sine medlemer gjennom fordelsprogrammet LOfavør.

Produktselskapa etablert under SpareBank 1 Gruppen AS og alliansebankane har utvikla ei felles teknologiplattform. Erfaringsutveksling og overføring av kompetanse innafor alliansen, basert på beste praksis, er eit viktig element for å utvikle alliansen vidare. Som eit ledd i denne satsinga er det etablert kompetansesenter for høvesvis Kredittstyring i Stavanger, Betaling i Trondheim og Læring i Tromsø.

2. Viktige hendingar i 2012

Januar:

- Vedteke fusjon mellom SpareBank 1 Hallingdal og Øystre Slidre Sparebank.
- Kjøp av alle aksjane i Valdres Regnskap AS, eit selskap med 28 tilsette på kjøpstidspunktet.

Mai:

- Kjøp av alle aksjane i HallingRegnskap AS, eit selskap med 27 tilsette på kjøpstidspunktet.

Juni:

- Fusjonsplanane mellom SpareBank 1 Hallingdal og Øystre Slidre Sparebank godkjent av Finansdepartementet.

Oktober:

- Innfusjonering av Hemsedal Regnskap AS (10 tilsette) i HallingRegnskap AS.

November:

- Gjennomføring av teknisk og juridisk fusjon av SpareBank 1 Hallingdal og Øystre Slidre Sparebank. Den fusjonerte banken heiter SpareBank 1 Hallingdal Valdres.
- Etablering av Sparebankstiftelsen Hallingdal og Sparebankstiftelsen Valdres som blir eigarar av banken sine eigenkapitalbevis.

3. Finansiell kalender 2013

11. FEBRUAR

Styremøte offisiell rekneskap for 2012.

6. MARS

Forstandarskapsmøte og fastsetting
av årsoppgjer og utbytte.

14. MAI

Resultat 1. kvartal

14. AUGUST

Resultat 2. kvartal

14. NOVEMBER

Resultat 3. kvartal

4. Nøkkeltal for SpareBank 1 Hallingdal Valdres

Konsern	2012	2011	2010	2009	2008
Resultatrekneskap (tusen kroner)					
Netto renteinntekter	108.011	101.625	103.871	97.656	107.578
Netto provisjons- og andre inntekter	118.657	87.668	88.095	85.943	31.492
Driftskostnader	182.005	116.250	94.534	102.570	101.765
Resultat før tap	44.663	73.043	97.432	81.029	37.305
Tap på utlån og garantiar	16.002	11.090	13.314	6.661	12.537
Årsoverskot	23.177	45.993	73.590	58.402	9.920
Balanse (tusen kroner)					
Brutto utlån	5.840.924	5.029.856	4.866.300	4.783.063	4.514.369
Brutto utlån inkl. overføring SpareBank 1 Boligkreditt	7.067.572	5.795.329	5.550.297	5.263.213	4.845.657
Individuelle nedskrivningar og nedskriving på grupper av utlån	36.303	50.453	39.997	26.035	26.505
Innskot frå kundar	4.508.794	3.715.702	3.535.088	3.507.248	3.273.173
Forvaltningskapital	6.781.991	5.921.055	5.819.225	5.738.082	5.851.977
Gjennomsnittleg forvaltningskapital	6.351.523	5.870.140	5.778.654	5.795.030	5.453.131
Gjennomsnittleg eigenkapital	907.121	832.171	788.053	727.976	684.095
Nøkkeltal (%)					
Rentenetto	1,59	1,72	1,78	1,70	1,84
Driftskostnader	2,68	1,96	1,62	1,79	1,74
Kostnadsprosent	80,3	61,4	49,2	55,9	73,2
Tapsprosentutlån	0,28	0,22	0,28	0,14	0,28
Misleghald (netto)	1,88	1,91	1,77	1,24	3,03
Innskotsdekning	77,2	73,9	72,6	73,3	72,5
Totalrentabilitet	0,36	0,78	1,28	1,01	0,18
Eigenkapitalavkastning etter skatt	2,56	5,53	9,35	8,03	1,44
Kapitaldekningsprosent	15,54	16,08	16,93	15,53	16,01
Kjernekapitalprosent	15,54	16,08	16,93	15,53	16,01
Vekst i innskot	21,3	5,1	0,8	7,2	21,9
Vekst i bruttoutlån	16,1	3,4	1,7	6,0	0,9
Vekst i brutto utlån inkl. overføring SpareBank 1 Boligkreditt	22,0	4,4	5,5	8,6	7,3

Definisjonar

Rentenetto

- Netto renteinntekter i % av gjennomsnittleg forvaltningskapital

Driftskostnader

- Personalkostnader, IT-kostnader, ordinære avskrivningar og andre driftskostnader i % av gjennomsnittleg forvaltningskapital

Kostnadsprosent

- Driftskostnader i % av netto inntekter

Tapsprosent utlån

- Årets tapsavsetninger på utlån og garantiar i % av brutto utlån

Misleghaldsprosent

- Netto misleghelde engasjement (over 90 dagar) i prosent av brutto engasjement

Totalrentabilitet

- Resultat etter tap og skatt i % av gjennomsnittleg forvaltningskapital

Eigenkapitalavkastning

- Resultat før øvrige resultatpostar i % av gjennomsnittleg eigenkapital

Kapitaldeknings

- Netto ansvarleg kapital i % av beregningsgrunnlaget

Kjernekapitaldeknings

- Kjernekapital i % av beregningsgrunnlaget

Bankmagasinet 2013: Stabburshella side 6-9 • Bluegrass side 20-21 • Øystre Slidre IL side 46-47

LokalKapital 1

Bankmagasinet 2013

**SpareBank
HALLINGDAL VALDRES** 1

I Bankmagasinet kan du få eit innblikk i kva for verdiar banken fører attende til lokalsamfunnet.

Kom innom banken eller ring 03202 dersom du ynskjer Bankmagasinet.

ÅRSRAPPORT

5. Årsmelding 2012

SpareBank 1 Hallingdal Valdres er ved utgangen av 2012 den ca. 25. største av totalt ca 110 sparebankar i Norge. Banken har ikkje noko hovudkontor, men har fullservicekontor på Geilo, Ål, Gol, Hemsedal i Hallingdal og Beitostølen, Heggenes og Fagernes i Valdres.

Banken har i løpet av 2012 utstedt eigenkapitalbevis der Sparebankstiftelsen Hallingdal og Sparebankstiftelsen Øystre Slidre er eigarar av desse etter fusjonen mellom SpareBank 1 Hallingdal og Øystre Slidre Sparebank i 2012.

Banken fører rekneskapen etter norske rekneskapsreglar, NGAAP (Norwegian Generally Accepted Accounting Principles). Dette er reglar som er nedfelt i rekneskapslova frå 1988 og God regnskapsskikk i Norge.

Kommentarane i årsmeldinga er i hovudsak knytt til morbanken sin rekneskap sidan denne utgjer grunnlaget for utdeling av utbytte og avsetningar. Konserntal blir særskild kommentert.

Verksemdsområde og marknad

I konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres inngår morbanken og datterselskapene innafor eigedomsmekling, rekneskapsføring, bygningsdrift og investeringar. I tillegg er banken deltakar i tre felleskontrollerte verksemder og eit tilknytt selskap jf. note 2.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres sin primære geografiske marknad er avgrensa til dalføra Hallingdal og Valdres, men innslaget av bankkundar busett i Oslo/Akershus er nokså betydeleg. Konsernet er totalleverandør av produkt og tenester innafor følgjande forretningsområde:

- Betalingsformidling
- Finansiering
- Forsikring
- Sparing og plassering
- Eigedomsmekling
- Rekneskapsføring

Konsernet har styrka verksemdsområda banktenester og rekneskapsføring i 2012 gjennom bankfusjonen med Øystre Slidre og kjøp av rekneskapselskapet Valdres Regnskap AS og HallingRegnskap AS. Innafor rekneskapsføring har konsernet no blitt ein betydeleg og leiande aktør i regionen.

Innafor banktenester har konsernet ein bra marknadsandel i marknadsområdet, og i kommunane Ål, Hemsedal og Heggenes er den svært stor. Innafor eigedomsmekling er selskapet størst i Hallingdal. Innafor rekneskapsføring er ein leiande i Hallingdal og av dei største i Valdres.

Hovudtrekk i 2012

Økonomi – samanlikna mot fjoråret:

- Årsresultat prega av fusjon med kostnader langt utover eit normalår.

- Auka tapskostnader.
- Reduksjon i individuelle tapsnedskrivingar.
- Auka innskotsvekst.
- Auka utlånsvekst.
- Litt redusert, men god soliditet.

Nasjonale og globale marknads- og rammevilkår:

- Høgt aktivitetsnivå i Norge. Norsk økonomi er noko prega av ubalanse i Europa.
- Stabil og låg arbeidsløyse.
- Aukande investeringsvilje og kredittevekst i bedriftsmarknaden.
- Stabil kredittevekst i privatmarknaden.
- Høg vekst i bustadprisar.
- Lågt rentenivå og inflasjon.
- Sterk konkurransen i den norske bankmarknaden.
- Positiv utvikling (nedgang i kredittpåslag på funding i løpet av året).
- Aukande krav til eigenkapital og likviditet.

Generelle rammevilkår framover

Det globale makrobiletet i 2013

2012 har vore eit svakt år for global økonomi. Den økonomiske veksten har jamt over vore svakare enn forventa og usikkerheten har vore og er framleis stor. I vår del av verda, Europa og USA, er biletet i stor grad prega av den store finanspolitiske ubalanse som oppstod etter finanskrisa i 2008. Stort forbruk på statlige hender med tilhøyrande sterkt vekst i offentlig gjeld førte til ei tillitskrise i finansmarknaden.

Rentene steig i mange land, offentlege utgifter vart kutta og skattar og avgifter vart auka. Resultatet vart ein vond spiral med stadig svakare vekst og stadig høgare arbeidsløyse i mange Europeiske land.

Gjennom fjoråret såg ein betydelege forskjellar i økonomisk utvikling mellom land og mellom regionar. Den globale veksten er i all hovudsak drive av framveksande økonomiar, der spesielt Kina er viktig. I USA var 2012 eit vendepunkt med ein vekst som etter kvart stabiliserte seg og viste klare teikn til betring. Europa er det «sjuke barnet» i verda med resesjon og høg arbeidsløyse i fleire land i Sør-Europa.

Kina er svært viktig for global vekst. I første del av 2012 såg ein ei klart svakare utvikling med lågare vekstrate i industriproduksjon og eksport. Saman med økt politisk fokus på innanlands konsum, førte dette til ein reduksjon av innanlands BNP og dermed bekymring for global vekst. Mot slutten av året betra både eksport og produksjon seg slik at optimismen er tilbake for 2013.

USA har hatt nokre svake år sidan finanskrisa i 2008. Først i 2012 såg ein at bustadmarknaden på nytt viser teikn til både prisstigning og aktivitetssauke. Dette saman med klar betring i arbeidsmarknaden, gir grunn til positive forventningar til 2013.

Europa har vore sorgjeleg svakt gjennom 2012. Euro-området gjekk inn i resesjon i andre halvår. I fleire land er arbeidsløysa på over 20 %. Låg eller negativ vekst kombinert med høg arbeidsløyse gjer at trusselen mot den sosiale stabiliteten er merkbar. Lyspunktet i Europa var i første halvår knytt til mindre svak utvikling i Nord-Europa, der spesielt Tyskland held god stand lenge. I 3. og 4. kvartal vart det rett nok tydeleg at sjølv vekstlokomotiva i nord begynte å slite.

Mot slutten av året ser ein klare teikn til stabilisering på mange område. Industriproduksjonen og utanrikshandelen i Sør-Europa viser betring. Framtidsindikatorar for industriproduksjonen i Euro-området har snudd og viser positive teikn inn i 2013.

Finansmarknaden

Gjeldskrisa og dei svake utsiktene til økonomisk vekst har ført til stor usikkerheit i finansmarknaden. Renta på statsobligasjoner i land med svak økonomi har vore svært høg, men vart redusert noko mot slutten av året. I land som Tyskland og USA har utviklinga gått i motsatt retning. Parallelt med dette har risikopåslaga i pengemarknaden vore på eit høgt nivå. Nye låneneopptak innafor finanssektoren har vore gjort på prisnivå me sist såg i samband med finanskrisa for tre år sidan. Ein fallande tendens gjennom året har fått prisane ned på 2010-nivå ved utgangen av 2012.

Svak vekst og finansuro har gjort at mange land har ført og fører ein ekspansiv pengepolitikk. Styringsrenta i mange industriland er nær null prosent. I tillegg har blant anna ECB vore med på å tilføre likviditet til bankar innafor Eurosona.

Det norske makrobiletet framover

Norge står fram i stadig tydeligare grad som eit annleisland i Europa. Det som skil oss ut er i stor grad knytt til våre sterke statsfinansar, våre store overskot på statsbudsjettet og utanriksrekneskapen, samt den handlefridomen dette gir oss. Den store drivkrafta i norsk økonomi er openbart knytt til investeringsaktiviteten i Nordsjøen.

Den oljerelaterte industrien går med full kapasitet og slit med å skaffe nok kompetanse. I motsatt ende er tradisjonell eksportretta næringsliv som slit med svake internasjonale konjunkturar, og ein sterk kronekurs.

Norske forbrukarar har hatt gode rammevilkår i 2012. Lønsveksten har vore god, rentene er låge og arbeidsløysa er låg. På tross av dette har veksten i privat konsum vore moderat. Veksten i bustadprisar har vore eit fokusområde i 2012. Prisstigninga er sterk, sterkare enn det som kan forklarast med lønsvekst, og vesentlig sterkare enn i andre land det er naturleg å samanlikne seg med. Dette kan være ei kime til potensiell finansiell ustabilitet nokre år fram i tid.

Utsiktene for 2013 er gode, men avhengig av at oljeaktiviteten held fram på same nivå.

Kredittvekst

Kredittveksten til bedrifter har vore nokså låg dei siste åra, og har liggje rundt 5 % som og vart veksten i 2012. Lokalt har etterspørselet teke seg noko opp i 2012 og det er venta at den positive veksten vil halde fram i 2013.

For hushald har veksten dei siste 3 åra vore mellom 6,1 og 6,9 %. I 2012 enda den på 6,5 %. Finanstilsynet kom med nye retningsliner for forsvarleg utlånspraksis for lån til bustadføremål gjeldande frå 2012, men så langt ser det ikkje ut til at det har dempa veksten i nemneverdig grad. I 2013 er det venta ein vekst på om lag same nivå som i 2012.

Andre rammevilkår

Dei siste åra har det kome auka marknads-/myndighetskrav til styrking av eigenkapital- og likviditets-situasjonen i finansnæringa. Mange norske bankar har styrka sin eigenkapital for å posisjonere seg i høve til framtidige krav. I tillegg til høgare kapitalkrav, vil det koma krav til å byggje opp ein kapitalbuffer i gode tider.

Norges Bank og Finanstilsynet ser med uro på utviklinga i norske bustadprisar og norske hushald sin gjeldsvekst, og har sett fram forslag om å auke vektinga på bustadlån slik at bankane må halde meir kapital. Dette vil gjere bustadlån dyrare og dermed reknar ein med det vil dempe utlånsveksten.

Innafor likviditetsområdet ser ein også ei oppbygging av større bufferar. I forslag til nye reglar på området er det sett fokus på kvaliteten på likviditetsbufferen. Ei innskotskrone er ikkje nødvendigvis ei krone. I tillegg vil det koma krav til at bankane har tilstrekkeleg langsiktig finansiering. No er ikkje reglane klare, korkje frå EU si side eller frå Finanstilsynet i Norge. Så seint som i januar-13 kom det nye signal om oppmuking på krava i høve til det som først var foreslått.

Uansett innhald vil bankane i framtida få lågare avkastning på likviditetsreserven og følgjeleg redusert inntening.

Bankfusjon

19.01.2012 vedtok forstandarskapa i SpareBank 1 Hallingdal og Øystre Slidre Sparebank å fusjonere bankane. Dette vedtaket vart gjort etter ein god prosess mellom styra og andre tillitsvalde i dei to bankane hausten 2011.

Målet med fusjonen er å skapa ein meir framtidsretta bank for dalføra Hallingdal og Valdres, ikkje minst for eksisterande og framtidige kundar både i person og bedriftsmarknaden. Parallelt med vedtaket om fusjonen vart det også vedteke å opprette to stiftelsar, Sparebankstiftelsen Hallingdal og Sparebankstiftelsen Øystre Slidre. Desse er no eigalarar av banken sine eigenkapitalbevis. Stiftelsane vil vere operative frå 1. kvartal 2013.

Den tekniske og juridiske fusjonen vart gjennomført den 23.11.2012, og gikk svært bra. Teknisk fusjon mellom to bankar er ein ressurs- og kostnadskrevjande prosess, spesielt når bankane er knytt til to ulike it-plattformar. Planleggingsarbeidet starta rett etter forstandarskapsvedtaka i januar. Fram til sommaren vart malar og rutinar etablert. Første prøvekonvertering var allereie i juni 2012.

Banken har hatt fokus på kvalitet og sikkerheit gjennom heile prosjektperioden. Kommunikasjonen og samarbeidet med våre hovudsamarbeidspartnarar EVRY, SDC, Terra og SpareBank 1 har vore god, og har gitt god tryggleik for den kvalitet som har vore nødvendig.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har involvert dei tilsette i arbeidet med å legge til rette for at arbeidsoppgåvene i ny organisasjon skal bli meiningsfylte og framtidsretta, både for banken og den enkelte medarbeidar.

Kundane i tidlegare Øystre Slidre Sparebank har etter fusjonen måtte tilpasse seg nye system. Endringar vil alltid kunne bli oppfatta som litt nytt og uvant i den første perioden. Banken har hatt fullt fokus på kundesupport og har sett av ekstra personell på kundesenteret for å takle pågangen på best mogeleg måte.

For å kunne handtere kundane sine utfordringar, vil ikkje banken sitt fusjonsprosjekt bli avvikla før i 2. kvartal i 2013.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres si bankverksemdu i 2012

Året 2012 har vore dominert av fusjonen, men ei målsetting har vore at kundane skulle merke lite til dette arbeidet. Det skulle vere «business as usual» i bankverksemdu.

I samband med fusjonen kjøpte SpareBank 1 Forsikring skadeforsikringsporteføljen som Øystre Slidre Sparebank hadde i frå Terra Forsikring. Storleiken på denne porteføljen var i overkant av 10 mill. fordelt på privat, bedrift og landbruk.

Innafor forsikringsområdet har banken også i 2012 jobba aktivt mot bedriftskundar, både med omsyn til etablering av OTP-avtalar, personalforsikring, nærings- og landbruksforsikring.

Porteføljen på skadeforsikring til bedriftsmarknaden (BM) er på 13 mill. kroner ved utgangen av året. Porteføljen på landbruk har også hatt ein fin vekst og runda 5 mill. ved årsskifte.

Kundane er svært fornøgde med å få samla bank og forsikring på ein stad.

Me har også hatt fokus på kompetanseheving i 2012 og banken har no 35 godkjente skadeforsikringsrådgjevarar innan privatmarknaden (PM) fordelt på våre 7 kontor.

Porteføljen på skadeforsikring PM har passert 37 mill. kroner ved utgangen av 2012.

Kontanthandtering på bankkontora våre er kraftig redusert dei seinare åra. Dei aller fleste bankkundane nyttar i dag ei eller anna form for automatisert betalingsteneste. Bruk av Smart-telefonar og nettrett som betalingskanal har verkeleg teke av i 2012. Frå 1,1 mill. påloggingar i januar var talet på innloggingar i desember 3,2 mill. innloggingar. I løpet av året vart totalen 25,7 mill påloggingar i mobilbanken. Det er en vekst på nesten 200 % på eit år.

SpareBank 1 har hatt som målsetting å bli best på mobilbank, og ein er på god veg til å nå det målet. Konkurrentane våre vil nok koma etter, så konkurransefordelen må utnyttast medan den er der.

Ein ny trend viser at ein del kundar faktisk kuttar ut vanleg nettbank til fordel for mobilbanken. 2,49 % av dei aktive mobilbankkundane har ikkje brukt nettbanken sin på 3 månadar.

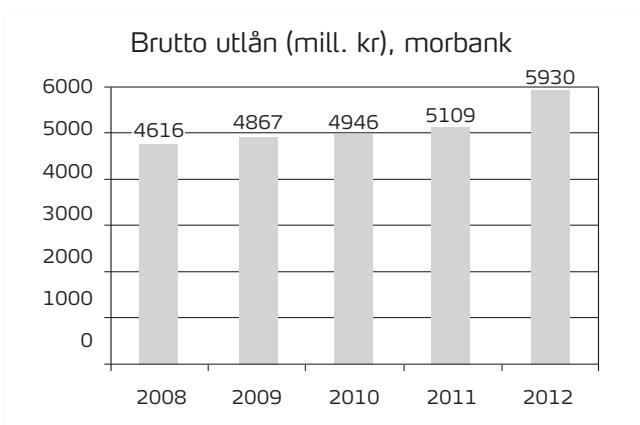
Bruken av dei andre sjølvhjelpane tenestene er enno ikkje på nivå med betalingslösingane, men den vil bli meir utbreidd i åra som kjem. Ein føresetnad for at kundane skal ta i bruk desse tenestene er at dei får service og hjelp på nivå med det du får på bankkontoret. Me jobbar for at tenestene våre skal henge saman, og at kundane skal få dei same gode svara anten dei kontaktar oss på Facebook eller på sitt lokale bankkontor. Det er lagt mykje arbeid i å sikre at det kunden har gjort sjølv av tenester er tilgjengeleg for rådgivaren og motsett. Eit døme på dette er lånesøknad gjennom nettbanken der kunden legg inn opplysningsane sine før møtet med rådgjevaren. På den måten sparar kunden tid i møte med banken og pengar gjennom rimelegare etableringsgebyr.

Etter nokre år med relativt moderat etterspørsel etter lån og kredittar, har me i 2012 sett at etterspørselen så smått har tatt seg opp att. Det er særleg i bedriftsmarknaden etterspørselen har auka. Finanskrisa fekk moderat innverknad på mykje av marknaden i Norge, og bedriftene ser no ut til å ha meir tru på framtida.

Tidlegare implementerte nettbaserte løsingar for utlånsida har ikkje hatt særleg stort fokus dette året. Store forseinkringar i pågående prosessar med blant anna ny løsing for nettlån og elektronisk tinglysning har ført til at ein ikkje har kunna ta i bruk fullgode løsingar. Dette er forventa å koma på plass i løpet av 2013.

Utlånsverksemdu er prega av mange formalitetar, og krava til kvalitet i arbeidet er høge. Bankens mangeårige arbeid med å sikre tilstrekkeleg kvalitet i utlånsarbeidet er vidareført også i 2012.

Kvalitetskontrollane me gjer i eigen regi, samt kontrollar utført av eksterne ressursar, viser at tiltak som er sett i verk har hatt ønska effekt, og at kvaliteten i kredittarbeidet blir stadig betre.

2012 har vore prega av urolege marknadar som i stor grad skuldast dei store gjeldsutfordringane i Europa og USA. Gjennom året har ECB og politikarar vist stor handlekraft for å gjere det som skal til for å få økonomien i gang att.

Vårt hovudprodukt på spareområdet, Puls-konto, er knytt til Nibor-rente med tillegg av ein margin. I 2012 har me opplevd eit kraftig fall i Nibor-renta, samstundes som konkurransesituasjonen på innskot er tilnærma uendra. Dette har ført til at renta på Puls-konto har blitt sett avvikande frå vedteke rentemekanisme i 8 av 12 månader.

Banken har i 2012 hatt 4 fastrentetilbod, noko som har vore godt motteke av kundane. Ved årskiftet utgjer fastrenteinnskot ca 141 mill. kroner. Alle som har fastrente får tilbod om fornying i eit nytt fastrenteprodukt i 2013.

Det er ikkje avdekkja alvorlege avvik på internkontrollar gjort på Mifid. Banken har hatt Ernst & Young på besøk for å vurdere kvaliteten. Rapporten viser at det er behov for nokre justeringar i våre rutinar og kontrollar, men ikkje noko av alvorlig art.

Fusjon med Øystre Slidre Sparebank tok mykje fokus på hausten, men for plasserings-området gjekk fusjonen rimelig greitt. Banken har fått til ei avtale med Terra Fond om vidareføring av provisjonsinntekter som banken kan leve med. Jobben med å få kundar over på banken sitt aksjehandelssystem og våre fond er i full gang. Det same gjeld innskot.

Totalt resultat på området er litt under forventa nivå for både for sals- og provisjonsinntekter. Det same gjeld provisjonsinntekter for produkt utanom bankbalansen.

Resultatutvikling

Resultatet for 2012 i morbank

Resultatrekneskapen for morbanken i 2012 viser drift i SpareBank 1 Hallingdal fram til 23. november og for den fusjonerte banken frå og med 23. november. Slik sett ser ein ikkje den store påverknaden på rekneskapen. Likevel påverkar fusjonen banken sitt årsresultat i stor grad pga. den store ressursbruken og timeinnsatsen som er lagt ned i arbeidet. Akkumulert overskot i Øystre Slidre Sparebank fram til fusjonstidspunktet vart tillagt eigenkapitalen i fusjonen.

Årsoverskotet etter skatt for rekneskapsåret 2012 i

morbanken vart 23 mill. kroner som er ein reduksjon på 9,1 mill. kroner i høve til 2011. Dette gir ein eigenkapitalavkastning på 2,24 % mot 3,99 % i 2011.

Banken sine netto renteinntekter vart 110,4 mill. kroner som er ein auke frå 2011 på 5,9 mill. kroner. Målt i høve til gjennomsnittleg forvaltningskapital (GFK) aukar rentenettoen kun 0,01 prosentpoeng til 1,83 %. Inntekter frå overført låneportefølje til SpareBank 1 Boligkredit blir klassifisert som provisjonsinntekter, ikkje som renteinntekt. Innteninga frå denne porteføljen tilsvasar ei inntekt på 0,12 % av GFK. Slik sett blir samla inntekter knytt til utlån 1,95 % av GFK mot 1,88 % i 2011.

Sum netto andre driftsinntekter utgjorde 60,6 mill. kroner eller 1,01 % av gjennomsnittleg forvaltningskapital. Morbanken har i 2012 bokført utbytte på til saman 7,7 mill. kroner på ulike aksjepostar. Det største utbyttet kjem frå Samarbeidende Sparebanker AS på 6,7 mill. kroner. Dette er utbytte frå SpareBank 1 Gruppen som blir kanalisiert gjennom selskapet som er eigd av dei mindre bankane i SpareBank 1. Utover dette utgjer utbytte frå andre anleggaksjor vel 4,4 mill. kroner og utbytte frå omløpsaksjor 0,8 mill. kroner.

Banken sine datterselskap blir innarbeidd i rekneskapen etter eigenkapitalmetoden. Etter denne metoden blir banken sin del av eigenkapitalen berekna og resultatet inntektsført i samsvar med denne andelen. Alle banken sine datterselskap er 100 % eigd av banken.

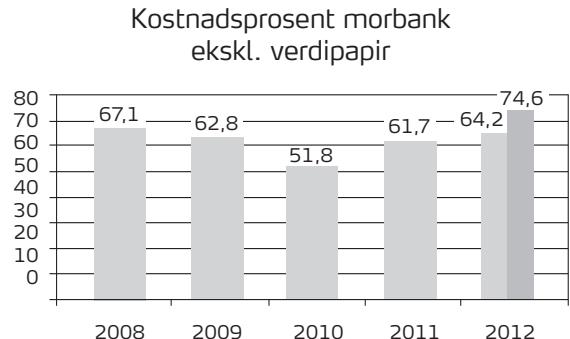
Datterselskap utgjer ei netto utgift på 4,5 mill. kroner som følgje av goodwill-avskrivinger knytt til kjøp av datterselskap dei siste åra.

Netto provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester var i 2012 på 43,6 mill. kroner som er ein auke på 7,6 mill. kroner. Heile auken skriv seg frå provisjonsinntekter for lån overført til boligkredit. Årsaka er ei positiv utvikling i boligkreditselskapet sin fundingkostnad gjennom året. «Innkjøpskostnaden» på kapital har gått ned og det aukar provisjonsinntektene frå dei overførte låna.

Netto resultat frå finansielle eidegar i banken ga eit positivt resultat i 2012 på 5,3 mill kroner mot berre 0,6 mill. kroner i 2011. Mykje av resultatbetrิงa skriv seg frå tilbakeføring av nedskrivinger som vart gjort i 2011. Tilbakeføringane utgjer 3,6 mill. kroner. Resterande vekst kjem frå aksjar og verdipapirfond med 2,3 mill. kroner og gevinst på valutatransaksjonar med 0,9 mill. kroner.

Driftskostnadene i 2012 er i stor grad påverka av førebuing og gjennomføring av fusjonen mellom SpareBank 1 Hallingdal og Øystre Slidre Sparebank. Den har medført eit betydeleg tenestekjøp frå bankane sine dataleverandørar. I tillegg har førebuingane ført til mykje overtidsarbeid i forkant, under og etter den tekniske gjennomføringa noko som har auka lønskostnaden meir enn venta. Fusjonsarbeidet har også ført til noko auka reiseverksem og dermed høgare reisekostnader.

Samla kostnader aukar frå 93,5 mill. kroner i 2011 til 126,6 mill. kroner i 2012. Kostnadsveksten kjem gjennom ein auke på 8,7 mill. i lønskostnader, 4,9 mill. i administrasjonskostnader og 19,1 mill. i andre kostnader. Fusjonskostnadane er i stor grad kostnadsført i 2012.

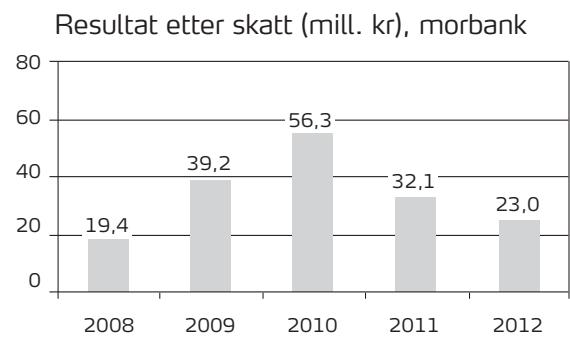

Figuren viser kostnadsprosenten dei siste 5 åra. For 2012 viser den kostnadsprosenten med og utan fusjonskostnader. Den høgaste soyla viser inkl. fusjonskostnader.

Banken sin kostnadsprosent i 2012 er 74,6. Samanlikna mot året før på 61,7 er dette ein stor auke. Om ein korrigerer for fusjonsrelaterte postar er kostnadsprosenten 64,2, men då er ikkje interne kostnader som løn og reisekostnader teke med. Dette er godt over banken si målsetting og det vil bli arbeidd hardt i 2013 for å koma ned på eit nivå som er i tråd med målsettinga.

Låne- og garantiporteføljen er gjennomgått og vurdert i samsvar med retningsliner fra Finanstilsynet. Banken sin administrasjon går kvar månad gjennom privat- og bedriftsmarknaden med konkret vurdering av tapsutsette engasjement. Minimum to gonger i året blir det lagt fram sak til styret med innstilling på tapsføring og nedskrivning. Meir informasjon om desse vurderingane er omtala i nota om generelle reknesaksprinsipp.

Banken hadde i 2012 eit netto tap på utlån og garantiar på 16 mill. kroner. I motsetnad til dei siste åra, er det i 2012 gjort ein del konstatering av tap på engasjement som tidlegare har hatt tapsnedskrivingar. Det viser seg at det er tidkrevjande å arbeide med engasjement som får problem. Det går relativt lang tid frå det tidspunktet tapsforskrifta krev nedskriving til endeleg konstatering skjer.

Banken sin betalbare skatt for 2012 er rekna til 5,4 mill. kroner på bakgrunn av resultatnedgangen. I tillegg gjer omdanninga av eigenkapitalen til eigenkapitalbevis sitt til at formueskatten blir redusert med vel 2 mill. kroner.

Årsresultatet på 23 mill. kroner etter skatt er noko lågare enn styret sine forventningar.

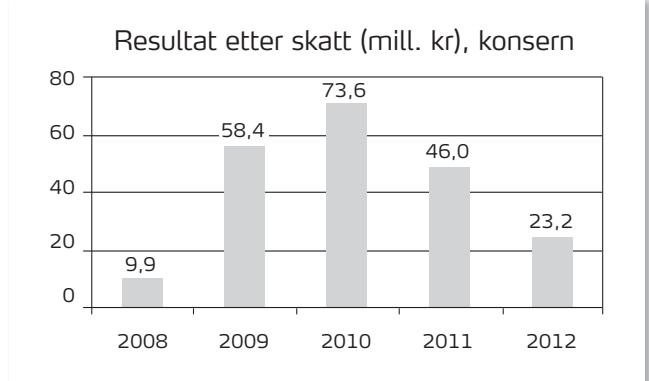
Resultatet for 2012 i konsernet

Det er morbanken som utgjer dei største resultatpostane i konsernrekneskapen. Datterselskapa blir konsolidert inn i konsernrekneskapen med både inntekter og kostnader. Transaksjonar mellom selskapa blir eliminert.

Konsernet sin resultatandel frå dei felleskontrollerte verksemndene Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar), Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS og Samarbeidende Sparebanker Bankinvest II AS blir inntektsført i konsernresultatet, og evt. utbetalt utbytte i året blir eliminert for ikkje å få dobbel verknad.

Resultatet frå SpareBank 1 Gruppen blir innarbeidd etter eigenkapitalmetoden i konsernrekneskapen gjennom Samarbeidende Sparebanker AS (SamSpar). Banken sin andel av dette utgjer 5,3 mill. kroner, men tidlegare omtala motteke utbytte på 6,8 mill. kroner blir eliminert slik at netto verknad i konsernrekneskapen er -1,5 mill. kroner i høve til morbankresultatet.

SpareBank 1 kjøpte Glitnir Bank hausten 2008. SamSpar sin eigardel er lagt inn i selskapet Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS. Banken sin resultatandel frå dette selskapet utgjer 2,2 mill. kroner. Motteke utbytte i året er på 2,3 mill. kroner. I selskapet Samarbeidende Sparebanker Bankinvest II AS er resultatandelen inntektsført med 2 mill. kroner. Her var motteke utbytte i 2012 på 0,5 mill. kroner. Det samla bidraget frå alliansen inn konsernrekneskapen utgjer dermed 9,5 mill. kroner.

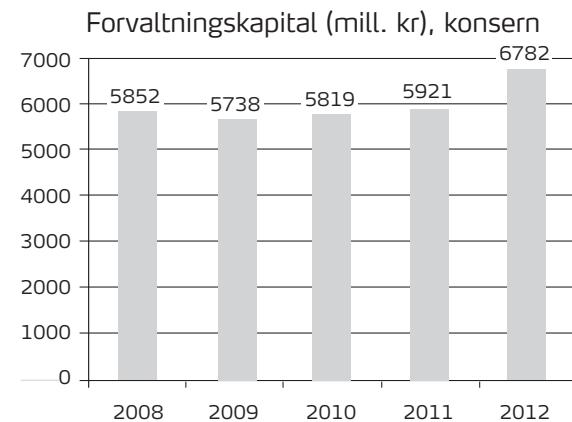

Driftsresultatet før skatt i konsernet vart 28,7 mill. kroner, mot 61,3 mill. kroner i 2011.

Resultat etter skatt enda på 23,2 mill. kroner mot 46 mill. i 2011. Dette gir ein eigenkapitalrentabilitet etter skatt på 2,6 %.

Balanseutvikling

Konsernet hadde ved utgangen av 2012 ein forvaltningskapital på 6.782 mill. kroner, som er ein auke på 861 mill. kroner eller 14,5 % frå utgangen av 2011. Veksten kjem i hovudsak frå innfusjoneringa av Øystre Slidre Sparebank som påvirkar balanseverdiane for utlån og innskot.

Brutto utlån auka 811,1 mill. kroner, eller 16,1 % i 2012. Veksten i 2011 var 3,4 %.

Ved årsskiftet hadde banken overført bustadlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS for 1.200 mill. kroner. I tillegg kjem ei låneportefølje på snautt 30 mill. kroner som tidlegare Øystre Slidre Sparebank har overført til Terra Boligkreditt AS. Tek me omsyn til overføringer er reell utlånsvekst i konsernrekneskapen 21,5 %.

Banken hadde ved årsskiftet fastrenteutlån med bindings-tid opp til 10 år på til saman 310,8 mill. kroner i eigne bøker. Fastrente-utlåna er delvis sikra gjennom rentebytteavtalar medan noko inngår i banken sin samla renterisiko.

Brutto utlånsengasjement som har vore misleghalde i meir enn 90 dagar utgjer 122,5 mill. kroner, mot 120,5 mill. i 2011. Misleghaldet utgjer 2,1 % av brutto utlån. Dei samla tapsnedskrivingane er redusert frå 50,5 mill. i 2011 til 36,3 mill. kroner ved utgangen av 2012. Nedgangen kjem i dei individuelle nedskrivingane som er redusert frå 27,5 mill. til 13,8 mill. Årsaka er dei tidlegare omtala tapskonstateringane i året.

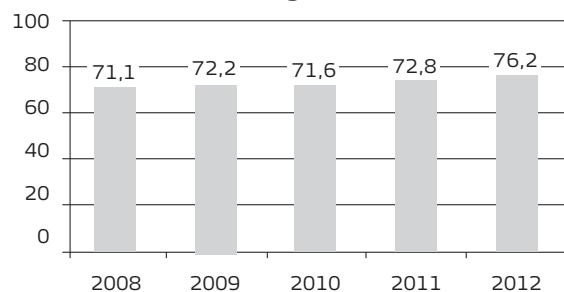
Styret vurderer nedskrivingane til å vere tilstrekkelege i høve til identifiserte tapshendingar som har funne stad ved årets slutt.

Avsetningsgrad for misleghalde engasjement er 10,3 % og for andre tapsutsette engasjement 32,1 %. I 2011 var avsetningsgraden til samanlikning 22,9 % og 25,4 %. Reduksjonen i avsetningsgrad for misleghalde engasjement i 2012 skuldast dei konstateringane som er gjort på engasjement som tidlegare var nedskrive.

Utlån og garantiar fordelt på sektorar og risiko er nærmare omtala i note 3.

Ved årsskiftet hadde konsernet eit innskotsvolum frå kundar på 4.509 mill. kroner. Innskotsveksten var på 793 mill. kroner eller 21,3 %. Også her kjem mykje av veksten frå tilført volum ved bankfusjonen. Dette gir konsernet ei innskotsdekning ved utgangen av 2012 på 77,2 % noko som er ein auke frå 73,9 % i 2011. I morbanken er innskotsdekninga 76,2 % mot 72,8 % året før. I tillegg til fusjonen er overført volum til boligkreditt auka med over 400 mill. i året. Dette er med på å halde utlånsvolumet i balansen nede og følgjeleg betre innskotsdekninga.

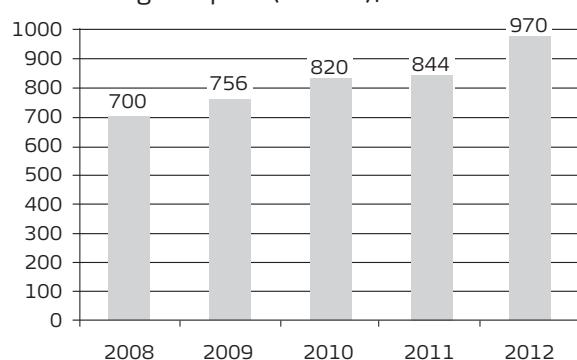
Innskotsdekning (%), morbank

Fundingskostnadane på innlån har dei siste åra vore generelt høge. I løpet av 2012 har dette betra seg ein del gjennom nedgang i marknadsrenta (3 mnd Nibor) og lågare kredittpåslag i finansmarknaden. Dei høge kostnadane har ført til auka overføring av lån til boligkreditt for å avlaste banken sitt fundingbehov. Banken vil i 2013 halde fram med å auke overføringsvolumet til boligkreditt-selskapet.

Etter forslag til utbytte utgjer konsernet sin eigenkapital ved utgangen av året 970,3 mill. kroner. Konsernet sin eigenkapitalandel er på 14,3 %.

Eigenkapital (mill. kr), konsern

Disponering av årsoverskot

Utbytte på eigenkapitalbevis kan delast ut av sparebanken sitt årsoverskot og må vere i samsvar med forsiktig og god forretningsskikk. Sparebankar kan difor ikkje garantere

ein fast framtidig utbytte på eigenkapitalbevisa. Storleiken på utbyttet vil avhenge av sparebanken sitt driftsresultat og utbyttepolitikk

Styret foreslår at overskotet til disposisjon for SpareBank 1 Hallingdal Valdres på kr 22.994.094,- blir disponert slik:

Disponeringar:

Utbytte på eigenkapitalbevis (kr 1,14 per bevis)	kr 9.185.000,-
Overført til sparebanken sitt fond	kr 8.062.000,-
Overført fra gavefond	kr -1.807.000,-
Overført til gåver	kr 1.807.000,-
Overført til utjamningsfond	kr 3.678.000,-
Overført til anna eigenkapital (grunnfond/kompensasjonsfond)	kr 2.069.000,-
Sum disponeringar	kr 22.994.000,-

Eigarstyring og selskapsleiing (Corporate governance)

Eigarstyring og selskapsleiing i SpareBank 1 Hallingdal Valdres omfattar dei mål og overordna prinsipp som konsernet skal styraast og kontrollerast etter for å sikre innskytarane og andre grupper sine interesser. Konsernet si verksemderstyring skal sikre ei forsvarleg formuesforvaltning, og gje auka tryggleik for at kommuniserte mål og strategiar blir nådd og realisert.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har som eit resultat av dette vedteke at selskapet skal følgje «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (corporate governance)» av 21. oktober 2010, med dei tilpassingar som følgjer av at selskapet er ein sparebank utan børsnotert eigarkapital, som blir omsett regelmessig.

I tråd med desse anbefalingane har banken styret oppnemnd eit revisjonsutval og eit utval for godtgjersler i banken.

Riskostyring

Kjerneverksemda til banknæringa er å oppnå verdiskaping gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Konsernet arbeider med å vidareutvikle risikostyringssystem og prosessar i tråd med leiande praksis.

Risiko- og kapitalstyringa i SpareBank 1 Hallingdal Valdres støttar opp under konsernet si strategiske utvikling og måloppnåing, og sikrar samstundes finansiell stabilitet og forsvarleg formuesforvaltning.

Styret handsamar kvartalsvis ein overordna risikorapport. Banken har i 2012 vidareutvikla rammeverket for risikostyring og risikorapportering gjennom ei revidering av policydokument innafor alle risikoområde, samt justert rapporteringa. Vidare har banken ein eigen controllerfunksjon som rapporterer direkte til administrerande banksjef. Controller utfører ei rekke uavhengige kontrollhandlingar i samarbeid med fagsjefane.

På same måte som dei siste åra er intern kontroll eit prioritert område integrert i den daglege drifta. Fagsjefane har eit kvalitetsansvar og står for oppfølging av kontrollverksemda. Rapportering skjer kvartalsvis til styret.

I tillegg er Ernst & Young engasjert i interne revisjonsprosjekt. Dette arbeidet er ein viktig del av banken sitt kvalitetssikringsarbeid.

Dei mest vesentlege risikoane er omtala nedanfor.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er definert som faren for tap som følgje av at kundar eller motpartar ikkje har evne eller vilje til å oppfylle sine plikter overfor banken. Kredittrisiko er knytt til mogelege tap på utlån eller garantiar til kundar, i tillegg til tap på plassering i verdipapir med mindre solide utstedarar. Kreditrisikoen er banken sitt mest vesentlege risikoområde. Banken har etablert standardiserte rutinar for kredittgjeving, etablert fullmaktsstruktur og innført risikoklassifisering av alle lån.

Kredittkvaliteten i konsernet må karakteriserast som god. Misleghald og utlånstap har vore aukande dei siste åra. Tapskostnaden har auka gjennom nedskrivningar for tap på identifiserte engasjement. I 2012 har ein del av desse engasjementa kome til eit punkt der dei blir tapsført. Tett oppfølging over lengre tid har ikkje ført fram. Difor er konstaterte tap på eit høgt nivå i 2012. Dette gjer at misleghaldet har gått noko ned samstundes som nedskrivningane knytt til desse engasjementa er tatt bort.

Banken legg vekt på kvalitet i kreditsakene, spesielt innafor bedriftsmarknaden. Kredittrisiko blir tillagt større vekt i prising av utlån og kredittar.

Utlånsveksten innfor bedriftsmarknaden har over fleire år vore beskjeden, men i 2012 ser det ut til at investeringsviljen er attende og kreditteterspørselet er aukande.

I personmarknadsporteføljen er kredittkvaliteten svært god og har ei stabil utvikling. Lågt rentenivå, låg arbeidsløyse og stigande bustadprisar påverkar porteføljen positivt. Marknaden for fritidsbustader har hatt ei anna utvikling dei siste åra. Dei dyre objekta har vist set vanskeleg omsetteleg, medan dei rimelegare objekta har vore nokså lett omsetteleg til stabile prisar. Banken har mykje av utlånsporteføljen sikra med pant i fast eigedom. Positiv prisutvikling på fast eigedom vil vere med på å redusere tapsrisikoen gjennom høgare sikkerheitsverdi. Det er venta ein lokal kredittevlekst i tida framover som er over den generelle kredittevleksten i Norge, spesielt innafor bedriftsmarknaden.

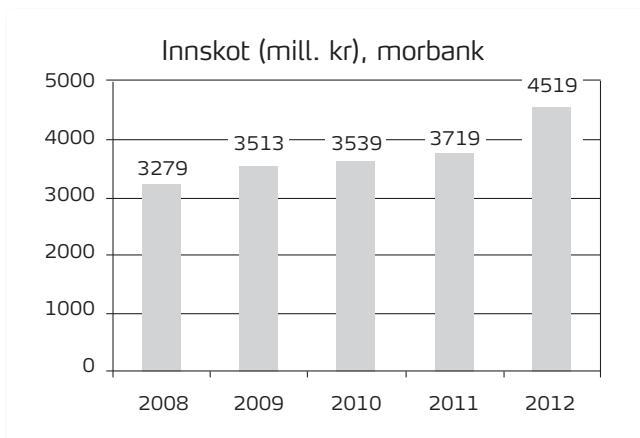
Styret vurderer samla kredittrisiko som tilfredsstillande.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikkje er i stand til å refinansiere si gjeld eller ikkje har evne til å finansiere ein auke i eigedelar utan vesentlege ekstrakostnader. Styringa av banken sin finansieringsstruktur tek utgangspunkt i ein overordna policy for likviditetsstyring som blir gjennomgått og vurdert av styret minimum årleg. Banken har ein langsiktig fundingstrategi og søker å redusere likviditetsrisikoen ved å ha eit balansert forhold mellom innskot, langsiktige og kortsiktige innlån, spreiing til ulike marknader og låneinstrument. I tillegg legg banken vekt på å ha ein spreidd forfallsstruktur som reduserer refinansieringsrisikoen mest mogeleg.

Konsernet sine utlån blir i hovudsak finansiert med kundeinnskot, verdipapirgjeld og sal av bustadlånsporteføljer til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Sjølvfinansieringsgraden er stigande over tid i takt med at fleire lån blir overført til boligkreditselskapet. Fusjonen med Øystre Slidre Sparebank har også vore med på å auke innskotdekninga. Banken hadde ei innskotsdekning på over 100 % på fusjonstidspunktet. Ved utgangen av året er innskotsdekninga på 76,2 %. Nye innlån i 2012 utgjer 275 mill. kroner der 250 mill. er refinansiering av forfalle innlån i året. Banken har ikkje hatt problem med å refinansiere lån i løpet av året sjølv om den internasjonale finansuroa har prega marknaden. Det har vore ei forsiktig betring i 2012 der kredittpåslaget på innlån er noko redusert.

Overføring av godt sikra bustadlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS er med på å dempe finansieringsbehovet og dermed likviditetsrisikoen til banken. I løpet av året er overført volum auka frå 765,5 mill. til 1.200 mill. kroner og utgjer no 16,8 % av alle utlån.

Banken har alle innlån i den norske marknaden fordelt på 5 obligasjonslån og 2 banklån. Ved utgangen av året var unytta oppgjørskreditt på 40 mill. kroner. Det vil koma strengare likviditetskrav dei komande åra. Frå EU har det kome forslag om strengare regelverk som blir innfasa frå 2015. Det er venta at norske myndigheter vil presse på for å ei raskare implementering i Norge. Det er framleis uklart kva som blir resultatet, men heilt sikkert er det at krava til bankane sin likviditetsbuffer blir strengare og vil redusere framtidige inntekter på kapitalen.

Marknadsrisiko

Marknadsrisiko, eller kurs- og renterisiko omfattar banken sin risiko knytt til posisjonar i valuta, aksje- og rentemarknaden. Banken har ingen valutarisiko utover det som er knytt til eigen valutabehaldning. Mesteparten av banken sine utlån og innskot har flytande rente, dvs. at renta blir regulert i takt med pengemarknadsrenta. Banken sin utlånsportefølje med fast rente var ved utgangen av året bokført til 310,8 mill. kroner. Av dette er 197,8 mill. kroner sikra med rentebytteavtalar (SWAP).

Banken har ved utgangen av året ei verdipapirportefølje på 322,9 mill. kroner i bokført verdi som blir forvalta av eksterne forvaltarar. Porteføljen inneholder 6,9 % aksjar notert på Oslo Børs, 6,2 % internasjonale aksjefond og 86,3 % norske og utanlandske obligasjoner. Denne porteføljen har gitt ei avkastning på 4,9 % i 2012. Ved utgangen av året er marknadsverdien på porteføljen 9,3 mill. kroner over kostpris og bokført verdi.

Banken sin renterisiko oppstår hovudsakleg i samband med fastrenteutlån, fastrenteinnskot og fastrenteinnlån. Banken har ei målsetting om å ha liten renterisiko og skal i prinsippet eliminere alle fastrentepositionar ved hjelp av rentebytteavtalar. Banken sin policy for styring av renterisiko set rammer for kor stor renterisiko banken kan ta. Renterisikoen for alle posisjonar kan uttrykkjast ved å sjå på kor følsam balansen er for renteendringar. Banken har fastsett rammer for renterisiko på kort og lang sikt, dvs. over og under eit år.

Samla risikoeksponering på området er låg.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er definert som risiko for feil og manglar som konsekvens av mangelfulle system, rutinar og kompetanse. Konkrete døme kan vere:

- Menneskeleg svikt og manglande kompetanse
- Svikt i IKT-system
- Uklar policy, strategi eller rutinar
- Kriminalitet og interne misleghald

Prosessene for styring av operasjonell risiko skal i størst mogeleg grad sikre at ingen enkelhendingar forårsaka av operasjonell risiko skal kunne skade konsernet si finansielle stilling i alvorleg grad.

Konsernet har stort fokus på kvalitet og kontinuerleg forbetring. I SpareBank 1 Hallingdal Valdres har ein over tid bygd opp eit system for sikring av kvaliteten med fagsjefar som har ansvar for kvalitet innafor kvart sitt fagområde. Det blir gjennomført kvartalsvise kontroll-handlingar på kvart fagområde som blir rapportert til administrerande banksjef. Controllerfunksjonen er også tidlegare nemnd. Denne blir også brukt i andre selskap i konsernet for å gjennomføre kvalitetskontrollar i desse verksemndene også.

I tillegg satsar SpareBank 1-alliansen og banken på kompetanseheving gjennom kontinuerleg tilbod om etterutdanning/vidareutdanning, sertifisering som SpareBank 1-rådgjevar og autorisasjon som finansiell rådgjevar (AFR).

Meir informasjon om banken sin risiko og styring av denne finn ein på banken sine heimesider www.sb1.no i Basel 2 – rapporten (sjå Om oss – Resultat – Anna finansiell informasjon).

Eigarrisiko

Eigarrisiko er risikoen for at SpareBank 1 Hallingdal Valdres blir påført negative resultat frå eigarpostar i strategisk eigde selskap og/eller må tilføre ny eigenkapital til desse selskapene. Konsernet har i hovudsak eigarrisiko gjennom dei indirekte eigardelane i SpareBank 1 Gruppen AS, BN Bank ASA, og Bank 1 Oslo Akershus, og dei direkte

eigardelane i SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. Alle desse eigardelane er små og under 2 % i alle selskap.

Kapitalstyring

Styret har vedteke ei målsetting for konsernet om minimum 12 % kjernekapital og 14 % kapitaldekning. Kapitalstyring skal sikre at konsernet har ein ønska storleik på eigenkapitalen vurdert i høve til selskapets storleik, risiko og kapitalkrav. Den skal vidare sikre ein optimal og effektiv bruk av eigenkapitalen, sett i høve til konsernet sine verksamhetsområder, risikoprofil og ønska storleik på eigenkapital/ansvarlig kapital.

Det blir årleg utarbeidd ein kapitalplan for å sikre langsiktig kapitalstyring. Planen byggjer på framskrivingar som tek omsyn til både forventa utvikling dei neste åra, samt ein situasjon med eit alvorleg økonomisk tilbakeslag over fleire år (nedgangsscenario). I dette arbeidet blir stresstestar brukt for å analysere ein situasjon med alvorleg økonomisk tilbakeslag over fleire år. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har i tillegg utarbeidd beredskapsplanar på likviditets- og kapitaldekningssområdet for i størst mogeleg grad å kunne handtere slike kriser om dei skulle oppstå.

Ved utgangen av 2012 hadde konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres ein netto ansvarleg kapital på 840 mill. kroner. Banken brukar standardmetoden til å rekne ut kapitaldekninga. Ved utgangen av 2012 var den på 15,6 % mot 16,1 % året før. På morbanknivå var kapitaldekninga 16,7 % (16,9 %). Banken har ikkje tilleggskapital slik at banken si kapitaldekning er lik kjernekapitaldekninga.

Banken si kapitaldekning er i dag godt over både målsetting og regulatorisk krav. Auka regulatoriske krav vil ikkje krevje særskilde tiltak nærmeste åra, men bufferen mot kapitalmålet er minkande. Ein viktig årsak til reduksjonen i kapitaldekninga er overføringa av lån til boligkreditt då dette er lån som krev minst kapital. Lån som blir verande i banken sin balanse er lån med høgare kapitalkrav. Utviklinga vil etter kvart føre til behov for kapitaltilførsel som er ein prosess som vil ta litt tid og som krev førebuing. Det er difor viktig å ha dette forholdet under oppsikt.

Meir informasjon om banken si kapitaldekning og kapitalstyring finn ein på banken sine heimesider www.sb1.no i Basel 2-rapporten (sjå Om oss – Resultat – Anna finansiell informasjon).

Organisasjon, personal og arbeidsmiljø

Ved utgangen av året hadde konsernet 177 heil- og deltidstilsette. Samla årsverk ved utgangen av året var på 156 (mot 95 i 2011).

Sjukefråveret i banken har normalt sett vore stabilt lågt og godt under gjennomsnittet i bransjen, men med unntak av 2011 kor det var noko meir langtidssjukdom. For 2012 har det samla sjukefråværet vore på 3,9 % av total arbeidstid (mot 5,6 % i 2011). Av dette var 3,0 % legemeldt (mot 4,8 % i 2011). Legemeldt langtidssjukdom utgjorde 2,3 %. Dotterselskapa rapporterer også om lågt sjukefråvære i året.

Legemeldt sjukefråvere	2012	2011
Morbank	3,0 %	4,8 %
HallingRegnskap AS	1,9 %	- %
Valdres Regnskap AS	2,6 %	- %
EiendomsMegler 1, Fjellmegleren AS	1,3 %	0,2 %

Banken har ikkje vore utsett for alvorlege ulykker eller ran i 2012.

Den årlege klimaundersøkinga er gjennomført i 2012, og er følgd opp på alle nivå i banken. Banken sitt HMS-system er vidareutvikla i 2012.

Styret vurderer banken sitt arbeidsmiljø som tilfredsstillande. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har eit eige Arbeidsmiljøutval. Arbeidsmiljøutvalet sine medlemer og verneomboda er gitt nødvendig opplæring. Banken er IA-bedrift (Inkluderande Arbeidsliv), og har medlemsavtale med Hallingdal og Valdres Bedriftshelseteneste (HAVA BHT). Bedriftshelsetenesta har hjelpt banken med HMS-arbeidet, bl.a. gjennom deltaking på AMU-møter, gjennomføring av arbeidsplassvurderinger og ergonomiopplæring, og er disponibel i samband med oppfølging av sjukefråvere m.m.

SpareBank 1 Hallingdal Valdres har eit eige sikkerheitsutval, for å sikre nødvendig fokus og koordinering av sikkerheitsarbeidet i banken.

Morbanken held i 2012 fram med si satsing på kompetanseheving. Banken har dei siste åra vore sterkt delaktig i å få på plass eit utdanningsprogram innanfor alliansen, Læringshuset PM (privatmarknaden) og Læringshuset BM (bedriftsmarknaden). Implementeringa av Læringshuset PM er gjennomført og det er gjort eit stort kompetanseløft i banken på dette området dei siste åra. Ved utgangen av 2012 var 22 rådgjevarar sertifisert som SpareBank 1 Rådgjevar PM.

I 2008 vart det i bransjen godkjent ei ny autorisasjonsordning for finansielle rådgjevarar, som frå 2009 er inkludert i læringshuset PM. I løpet av 2011 nådde banken målsetjinga for dette kompetanseløftet, og per 31.12.2012 har banken heile 37 autoriserte finansielle rådgjevarar (AFR).

I 2009 vart bransjen og einige om eit felles krav om utdanning for skadeforsikringsrådgjevarar, Godkjenningsordning Skadeforsikring. Også denne ordninga er no inkludert i læringshuset PM. I løpet av 2011 nådde banken målsetjinga for dette kompetanseløftet, og per 31.12.2012 har banken heile 35 godkjente skadeforsikringsrådgjevarar. Implementeringa av autorisasjonsordninga for finansiell rådgjeving, samt godkjenningsordning skadeforsikring, har gitt banken eit kompetanseløft med større kunnskapsmessig profesjonalitet og dyktighet i rådgjevinga overfor kundane. Banken har evna å implementere alle desse kompetanseløfta på ein god måte. Kompetanseløftet vil halde fram i dei komande åra for nye rådgjevarar, samt for dei erfarte rådgjevarane i form av årlege krav om kompetanseoppdatering.

Læringshuset BM, som er eit kompetanseprogram for bedriftsrådgjevarane i alliansen, er under stadig vidareutvikling. Dette vil gje eit kontinuerleg kompetanseløft for bedriftsrådgjevarane dei komande åra. I tillegg har me også autorisasjonsordninga for finansielle rådgjevarar og godkjenningsordninga skadeforsikring som mange av våre bedriftsrådgjevarar også er omfatta av.

I løpet av 2012 har fleire tilsette delteke på vidareutdanningsprogram, i hovudsak innafor BI-systemet.

Samfunnsansvar

Mangfold og ikkje-diskriminering

I samsvar med krav i likestillingsslova skal det i årsmeldinga gjerast greie for situasjonen i konsernet når det gjeld likestilling.

Det er ikkje lønsforskjellar mellom kjønna i banken for medarbeidarar i same type stilling, men det kan vere stor lønsforskjell mellom stillingar ut frå stillingsinnhald og krav til kompetanse.

Arbeidstida er lik for begge kjønn, men kvinner ønskjer i større grad redusert arbeidstid enn menn. Banken har såleis ei overvekt av kvinner i deltidsstillingar.

Banken oppmuntrar og legg forholda til rette for kompetanseheving og rekruttering av kvinnelege tilsette i ledige leiarstillingar. Forholda blir lagt til rette blant anna gjennom fleksible arbeidstidsordningar, permisjonsordningar og utdanningsavtale. Store moglegheit for å ta del i og ansvar for prosjekt og fagleg utvikling må og sjåast som eit ledd i banken sitt likestillingsarbeid.

Fram til 2012 har finansbransjen hatt eit eige leiarprogram for kvinner, Futura-programmet. Banken har som målsetjing å tilby dei kvinnelege medarbeidarane mogelegheit til å søkje banken om få plass på Futura-programmet kvart tredje år. Seinast for studieåret 2011-2012 hadde banken ein deltakar med på dette programmet.

Banken har i 2012 utøvd sitt virke i samsvar med diskrimineringslova sin formålsparagraf om å fremme likestilling, sikre like høve og å hindre diskriminering som følgje av etnisitet, nasjonal opphav, avstamming, hudfarge, språk, religion og livssyn. Leiinga i banken er særleg merksam på dette i samband med rekruttering. I eksisterande tilsettingsforhold er merksemda retta mot løns- og arbeidsvilkår, samt høve til forfremming og personleg utvikling for medarbeidarane.

Nokre fakta

Tilsette i konsernet per 31.12.12 fordelt seg med 66 % kvinner og 34 % menn. I morbanken var fordelinga 62 % kvinner og 38 % menn. På leiarnivå er kvinneandelen i konsernet 37 % og i morbanken 35 %. I styret er samansetninga 5 menn og 2 kvinner.

Kjønnsfordeling	Morbank	Konsern
Kvinner	62 %	66 %
Menn	38 %	34 %
Tilsette	95	177
Årsverk	87	156

Gjennomsnittsalderen for tilsette i datterselskapa er 44 år i HallingRegnskap AS, 47 år i Valdres Regnskap AS, 37 år i EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS og i morbanken 47 år. Gjennomsnittsalderen for kvinnene i morbanken er 45 år, medan 49 år for menn. På leiarnivå er gjennomsnittsalderen 46 år for kvinnene og 48 år for menn.

Gjennomsnittsalderen i 2012	Morbank	Halling- Regnsk. AS	Valdres Regnsk. AS	EM 1 Fjellmegl. AS
Alle tilsette	47 år	44 år	47 år	37 år
Kvinner	45 år	44 år	46 år	38 år
Menn	49 år	45 år	49 år	37 år
Kvinnelege leiarar	46 år	50 år	46 år	-
Mannlege leiarar	48 år	37 år	42 år	36 år

I løpet av 2012 har banken fått 19 nye medarbeidarar i fast stilling eller lengre vikariat. Av desse er 14 frå Øystre Slidre Sparebank og ein person frå eit av bankens datterselskap.

«Turnover» har vore låg i 2012. Totalt 4 personar i fast stilling har sluttat. Av desse har 1 person gått over i ei stilling i eit av bankens datterselskap og 1 har sluttat som følgje av naturleg avgang. Reell «turnover» er dermed på 2 personar, som tilsvarar 2,25 % mot 2,5 % året før.

Klimarekneskap

Etter styret si oppfatning forureinar verksemda det ytre miljøet i liten grad. Banken ønskjer å ha fokus på miljøet, men har ei desentralisert organisering som gjer at det blir ein del reiseverksemde mellom avdelingskontora. I tillegg blir det ein del reising i samband med møteverksemde innan alliansen. For å redusere reisebehovet har alle bankar i Sparebank 1-alliansen videokonferanseutstyr med ei konkret målsetting om å redusere reiseverksemda for å spare miljøet og effektivisere tidsbruken gjennom mindre reisetid. SpareBank 1 Hallingdal Valdres har i tillegg installert videokonferanseutstyr på alle kontor. Dette blir nytta til både interne og eksterne møte for å redusere reiseverksemda. I samband med fusjonen har det i 2012 vore noko meir reising enn tidlegare år noko som gjer at tenestekøyring i morbanken har hatt eit omfang på 248.000 km.

Konsernet skal heile tida ha fokus på å minimere den negative miljøpåverknaden gjennom reduksjon av energiforbruk og papir, betre avfallssortering, auka resirkulering og gjenbruk av elektronisk avfall.

Banken sine datterselskap

Alle datterselskap er heileigde av morselskapet.

EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS

EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS vart stifta i 2000. SpareBank 1 Hallingdal kjøpte i 2007 85 % av aksjane i selskapet. Dei resterande 15 % vart kjøpt i 2011. I 2011 vart Eiendomsmegleren Ringerike Hadeland sine avdelingar på Gol og i Hemsedal fisjonert ut og fusjonert inn i selskapet. Banken kjøpte same året selskapet Hemsedal Eiendomsmegling AS i Hemsedal. Denne verksemda er også fusjonert inn i selskapet. Etter denne

fusjonen vart selskapsnamnet endra til EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS. Selskapet driv eigedomsmekling på Geilo, Ål, Gol og Hemsedal. Selskapet har 10 tilsette. Aktiviteten i marknaden har variert noko dei siste åra. Resultatet for 2012 viser eit overskot på kr 1.497.000. I 2011 var overskotet på kr 1.445.000.

SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS

SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS driv med utleige og drift av fast eigedom og driftslausøyre. Selskapet vart stifta i mai 2005. I 2011 vart selskapa SpareBank 1 Ål Eigedom AS og SpareBank 1 Hemsedal Eigedom AS fusjonert inn i selskapet SpareBank 1 Gol Eigedom som samstundes skifta namn til SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS. Selskapet leiger ut lokale og driftslausøyre til banken på Gol, Ål og i Hemsedal. I tillegg leiger selskapet ut lokale til datterselskapa EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS og HallingRegnskap AS samt enkelte andre eksterne leigetakrar i Hemsedal og på Ål. Resultatet etter skatt i 2012 vart eit overskot på kr 532.000. I 2011 var overskotet på kr 871.000.

SpareBank 1 Hallingdal Invest AS

SpareBank 1 Hallingdal Invest AS har som føremål å investere i verksemder. Selskapet vart stifta i 1982 som eit eigedomsselskap, men endra namn og føremål i 2006. Selskapet har ingen fast tilsette. I 2009 kjøpte selskapet eit tomteområde på Flå der målet er å utvikle det for sal til utbyggjarar. I løpet av 2012 er utbygginga kome i gang dei første husa er ferdigstilt. Resultatet etter skatt i SpareBank 1 Hallingdal Invest AS i 2012 vart eit underskot på kr 541.000 mot eit underskot på kr 183.000 i 2011.

HallingRegnskap AS

HallingRegnskap AS vart stifta i 1998. SpareBank 1 Hallingdal kjøpt alle aksjane i selskapet i mai 2012. Selskapet hadde på kjøpstidspunktet 28 tilsette. I løpet av året er banken sitt datterselskap Hemsedal Regnskap AS fusjonert inn i selskapet. Ved utgangen av året har selskapet 40 tilsette ved avdelingane på Flå, Nes, Gol og Hemsedal. Resultatet etter skatt vart eit underskot på kr 272.000.

Valdres Regnskap AS

Valdres Regnskap AS vart stifta i 1992. SpareBank 1 Hallingdal kjøpte alle aksjane i selskapet i januar 2012. Gjennomsnittleg tal på tilsette i 2012 har vore 24,5. Resultat etter skatt i 2012 vart eit overskot på kr 506.000.

Fortsatt drift

I samsvar med lov om årsrekneskap m.v. § 3-3a, stadfestar styret at føresetnadane for fortsett drift er til stades, og årsrekneskapen er sett opp etter denne føresetnaden.

Framtidsutsikter

Banken har i 2012 merka ein aukande etterspørsel etter lån, spesielt frå bedriftsmarknaden. Det er venta at etterspørsele vil auke vidare i 2013. Marknaden gir no rom for å prise risiko meir korrekt noko som bør kunne gje mogelegeheter for ein betring i rentemarginen.

2012 vart eit år som var prega av fusjonsprosess både i kostnader og tidsbruk. I 2013 kan fokuset stillast endå betre inn på kundearbeidet med ein større og sterke organisasjon i ryggen. Dette bør føre til ein betydeleg nedgang i kostnadene og dermed eit resultat på eit meir normalt nivå.

Det er i løpet av 2012 rydda i ein del misleghalde tap gjennom konstateringar. Dette gjer sitt til at ein ventar å sjå eit lågare nivå på misleghalde lån det komande året.

For eigedomsmeclarverksemda er det grunn til å forvente ein forsiktig vekst i talet på einingar som blir omsett. Prisforventningane mellom kjøpar og seljar er no betre avstemt og det gir forventningar om ein auke i fritidsmarknaden.

Innafor rekneskapsområdet har 2 verksemder vore litt merka av fusjon i 2012. Her er det grunn til å vente ei resultatbetring ettersom fusjonen bør gje ei resultatbetring gjennom betre kostnadskontroll.

Kjøp av selskap er ein del av ein langsiglig strategi med satsing på utvalde verksemder. På grunn av høge goodwillavskrivinger dei komande åra vil det ta noko tid før konsernet får eit betydeleg resultatbidrag frå desse verksemndene.

Styret ønskjer å takke banken sine tilsette for innsatsen gjennom 2012. Solid innsats i alle ledd i organisasjonen har gitt banken eit godt utgangspunkt for 2013. Styret vil også takke kundar, tillitsvalde og andre forbindelsar som er viktige for banken si verksemd og framleis sterke posisjon i marknaden.

Ein syner elles til rekneskapen med noter.

Hallingdal, 31. desember 2012 / 11. februar 2013

Kjell Vidar Bergo (sign.) Åge Sandseggen (sign.) Sissel Bjørøen (sign.)
styreformann nestformann

Odd Holde (sign.) Tore Østlund (sign.) Kristin Ourom (sign.)

Vidar Isungset (sign.) Knut Oscar Fleten (sign.)
adm. banksjef

6. Resultatrekneskap

Tal i tabellar er i heile 1000 kroner

	Note	2012 Morbank	2012 Konsern	2011 Morbank	2011 Konsern
Renteinntekter og liknande inntekter					
Renter og liknande innt. av utlån til og fordr. på kred.inst.		3 447	3 489	4 879	5 021
Renter og liknande innt. av utlån til og fordr. på kundar		239 252	236 456	226 667	223 643
Renter og likn. innt. av sertifi., obl. og and. renteb. v.pap.	1	8 663	8 663	8 987	8 987
Andre renteinntekter og liknande inntekter		879	900	278	282
Sum renteinntekter og liknande inntekter		252 241	249 508	240 811	237 933
Rentekostnader og liknande kostnader					
Renter og liknande kostn. på gjeld til kred.institusjonar		7 369	7 507	9 370	9 406
Renter og liknande kostn. på innsk. frå og gjeld til kundar		96 388	95 860	86 480	86 387
Renter og liknande kostn. på utsatte verdipapir		35 704	35 704	39 244	39 244
Andre rentekostnader og liknande kostnader		2 421	2 426	1 269	1 271
Sum rentekostnader og liknande kostnader		141 882	141 497	136 363	136 308
NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER		110 359	108 011	104 448	101 625
Utbytte og andre innt. av v.pap. med var. avkastning					
Inntekter av aksjar, andelar og andre verdipapir med var. avkast.	2	2 373	2 406	1 881	1 881
Inntekter av eigarinteresser i tilknytta selskap	2	9 782	9 771	7 667	21 330
Inntekter av eigarinteresser i konsernselskap	2	-4 469	-	750	-
Sum utbytte og andre inntekter av v.pap.med var. avkastning		7 686	12 177	10 298	23 211
Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester					
Garantiprovisjon	5	1 785	1 785	1 086	1 086
Andre gebyr og provisjonsinntekter	6	43 835	43 835	36 603	36 603
Sum provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester		45 620	45 620	37 689	37 689
Provisjonskostnader og kostnader ved banktenester					
Andre gebyr og provisjonskostnader		2 014	2 014	2 765	2 765
Netto verdiindr, gev./-tap på val. og v.papir som er oml.m.					
Nto verdiindr., gev./-tap på sertifikat, obl.og andre renteb. v.pap.		2 164	2 164	-1 465	-1 465
Nto verdiindr., gev./-tap på aksjar og and. v.pap. med var.avkastn.		2 263	1 966	1 147	1 147
Nto verdiindr., gev./-tap på valuta og finansielle derivater	12	948	948	948	948
Sum nto verdiindr, gev./-tap på val. og v.papir som er oml.m.		5 375	5 078	630	630
Andre driftsinntekter					
Driftsinntekter faste eigedomar	4	117	338	189	194
Andre driftsinntekter		3 834	57 458	594	28 709
Sum andre driftsinntekter		3 951	57 796	783	28 903
SUM ANDRE INNTEKTER		60 618	118 657	46 635	87 668
SUM NETTO DRIFTSINNTEKTER		170 977	226 668	151 083	189 293

	Note	2012 Morbank	2012 Konsern	2011 Morbank	2011 Konsern
Løn og generelle administrasjonskostnader					
Løn	8a	41 377	74 967	35 401	49 869
Pensjonar	9	3 311	5 045	2 692	3 013
Sosiale kostnader		9 149	13 810	7 065	9 402
Administrasjonskostnader		32 266	31 811	27 343	27 346
Sum løn og generelle administrasjonskostnader		86 103	125 633	72 501	89 630
Avskrivinger m.v. av varige dr.middel og immatr. eged.					
Ordinære avskrivinger	4	2 319	12 596	1 925	7 116
Andre driftskostnader					
Driftskostnader faste eigedomar		170	1 122	81	1 073
Andre driftskostnader	7	38 039	42 654	18 567	18 431
Sum andre driftskostnader		38 209	43 776	18 648	19 504
SUM DRIFTSKOSTNADER		126 631	182 005	93 074	116 250
DRIFTSRESULTAT FØR TAP		44 346	44 663	58 009	73 043
Tap på utlån og garantiar					
Tap på utlån	3	16 002	16 002	11 090	11 090
Sum tap på utlån, garantiar m.v.		16 002	16 002	11 090	11 090
Nedskriving/reversering av nedskriving og gevinst/tap på verdipapir som er anleggsmidlar					
Gevinst/tap		-	-	-614	-614
Sum nedsk/rev av nedsk og gev/tap på vp som er anl.m.		-	-	-614	-614
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		28 344	28 661	46 305	61 339
Skatt på ordinært resultat	14	5 350	5 484	14 227	15 346
RESULTAT FOR REKNESKAPSÅRET		22 994	23 177	32 078	45 993
Overføringer og disponeringar:					
Overføringer					
Overført fra sparebanken sitt fond		8 062		-	
Overført fra gåvefond		-1 807		-9 420	
Sum overføringer		6 255		-9 420	
Disponeringar					
Utbytte på aksjar/grunnfondsbevis		9 185		-	
Overført til sparebanken sitt fond		-		28 578	
Overført til gåvefond og/eller gaver		1 807		12 920	
Overført til utjammningsfond		3 678		-	
Overført til anna eigeinkapital		2 069		-	
Sum disponeringar		16 739		41 498	
SUM OVERFØRINGAR OG DISPONERINGAR	15	22 994		32 078	

7. Balanse per 31. desember 2012

Tal i tabellar er i heile 1000 kroner

EIGEDELAR	Note	2012 Morbank	2012 Konsern	2011 Morbank	2011 Konsern
Kontantar og fordringar på sentralbankar		73 396	73 398	74 060	74 060
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar		42 410	43 385	165 628	166 366
Utlån til og fordringar på kundar					
Kasse-/drifts- og brukskredittar		1 396 229	1 396 229	1 442 104	1 438 360
Byggjelån		207 948	207 948	144 565	144 565
Nedbetalingslån		4 325 415	4 236 747	3 521 887	3 446 931
Sum utlån før nedskrivning		5 929 592	5 840 924	5 108 556	5 029 856
- Individuelle nedskrivningar	3	13 803	13 803	27 553	27 553
- Gruppevise nedskrivningar	3	22 500	22 500	22 900	22 900
Sum netto utlån og fordringar på kundar		5 893 289	5 804 621	5 058 103	4 979 403
Overtekne eigedelar		2 482	2 482	–	–
Sertifikat, obligasjonar og andre rentebær. verdipapir m/fast avkastning					
Utstedt av det offentlege – Sertifikat og obligasjonar		57 132	57 132	–	–
Utstedt av andre – Sertifikat og obligasjonar		263 724	263 724	282 038	282 038
Sum sertifikat, obl. og andre rentebærande verdipapir	1	320 856	320 856	282 038	282 038
Aksjar og andre verdipapir m/var. avkastning					
Aksjar, andelar og grunnfondsbevis	2	147 535	148 029	94 675	95 654
Andelar i ansvarlege selskap, kommandittselskap m.v.	2	1 045	1 045	1 012	1 012
Sum aksjar og andre verdipapir m/var. avkastning		148 580	149 074	95 687	96 666
Eigarinteresser i tilknytta selskap	2	101 266	162 421	91 635	152 491
Eigarinteresser i konsernselskap	2	54 423	–	34 892	–
Immaterielle eigedelar					
Goodwill	4	–	29 859	–	12 749
Utsett skattefordel	14	3 156	5 241	1 649	3 586
Sum immaterielle eigedeler		3 156	35 100	1 649	16 335
Vareige driftsmiddele					
Maskinar, inventar og transportmidlar		7 411	10 258	4 369	7 801
Bygningar og andre faste eigedomar		9 809	91 337	3 271	83 836
Andre varige driftsmidlar		6 915	7 361	2 986	2 986
Sum varige driftsmiddel	4	24 135	108 956	10 626	94 623
Andre eigedelar					
Andre eigedelar		11 472	27 612	10 674	19 636
Sum andre eigedelar		11 472	27 612	10 674	19 636
Forskotsbetalingar og opprente ikkje mottekne inntekter					
Opprente ikkje mottekne inntekter		25 244	41 981	17 422	29 169
Overfinansiering av pensjonsforpliktingar	9	5 752	6 281	6 883	7 219
Andre forskotsbetalte ikkje påløpte kostnader		4 245	5 824	2 611	3 049
Sum forskotsbetalingar og opprente ikkje mottekne inntekter		35 241	54 086	26 916	39 437
SUM EIGEDELAR	10, 11	6 710 706	6 781 991	5 851 908	5 921 055

GJELD OG EIGENKAPITAL	Note	2012 Morbank	2012 Konsern	2011 Morbank	2011 Konsern
GJELD					
Gjeld til kredittinstitusjonar					
Lån og inns. frå kred.inst. utan avtalt løpetid eller opps.frist		–	278	–	7
Lån og inns. frå kred.inst. med avtalt løpetid eller opps.frist		250 000	250 867	250 000	250 000
Sum gjeld til kredittinstitusjonar	10, 11	250 000	251 145	250 000	250 007
Innskot frå og gjeld til kundar					
Innskot frå og gjeld til kundar utan avtalt løpetid		4 001 611	3 991 252	3 438 982	3 435 914
Innskot frå og gjeld til kundar med avtalt løpetid		517 542	517 542	279 788	279 788
Sum innskot frå og gjeld til kundar	10, 11	4 519 153	4 508 794	3 718 770	3 715 702
Gjeld stifta v/utsteding av verdipapir					
Obligasjonsgjeld	13	967 527	967 527	1 049 002	1 049 002
- Eigne ikkje - amortiserte obligasjoner		–	–	–	–
Sum gjeld stifta v/utsteding av verdipapir	10, 11	967 527	967 527	1 049 002	1 049 002
Anna gjeld					
Finansielle derivater	12	–	–	–	–
Anna gjeld		32 392	38 693	25 998	29 776
Sum anna gjeld		32 392	38 693	25 998	29 776
Påløpte kostnader og forskotsbetalte inntekter		15 328	27 104	10 956	17 553
Avsetningar for påløpte kostnader og forpliktingar					
Pensjonsforpliktingar	9	12 460	14 591	11 276	11 316
Andre avsetningar påløpte kostnader / forpliktingar		1 931	3 813	–	–
Utsett skatt		–	–	–	3 782
Sum avsetningar for påløpte kostnader og forpliktingar		14 391	18 404	11 276	15 098
SUM GJELD		5 798 791	5 811 667	5 066 002	5 077 138
Minoritetsinteresser					
EIGENKAPITAL:					
Aksjekapital / grunnfondsbeviskapital					
Eigenkapitalbevis		805 700	805 700	–	–
Grunnfondskapital		75 000	75 000	–	–
Andel resultat grunnfondskapital		2 069	2 069	–	–
Overkursfond		11 581	11 581	–	–
Sum innskote kapital		894 350	894 350	–	–
Bundne fond					
Fond for vurderingsulikheiter		–	58 409	–	60 856
Sparebanken sitt fond		–	–	771 357	771 357
Frie fond / udisponert overskot					
Anna eigenkapital					
Gåvefond		12 742	12 742	14 549	14 549
Utljamningsfond		3 678	3 678	–	–
Kompensasjonsfond		1 145	1 145	–	-2 845
Sum bundne fond / frie fond	15	17 565	75 974	785 906	843 917
SUM EIGENKAPITAL		911 915	970 324	785 906	843 917
SUM GJELD OG EIGENKAPITAL	10, 11	6 710 706	6 781 991	5 851 908	5 921 055
POSTAR UTANOM BALANSEN					
Betinga forpliktingar					
Garantiar	5	659 867	659 867	648 864	648 864

Hallingdal, 31. desember 2012 / 11. februar 2013

Kjell Vidar Bergo (sign.) Åge Sandsgen (sign.) Sissel Bjørøen (sign.)
styreformann nestformann

Odd Holde (sign.) Tore Østlund (sign.) Vidar Isungset (sign.) Kristin Ourom (sign.)

8. Endring i eigenkapital

Morbank:	Sparebankens fond	Grunnfond	Kompensa-sjonsfond	Gåvefond	Eierandels-kapital	Overkurs-fond	Utjam-ningsfond	Sum
Eigenkapital 01.01.2012	771 358			14 549				785 907
Endring gâver				-1 807				-1 807
Omdanning	-779 420	66 375			713 045			0
Fusjon Øystre Slidre		8 625	1 145		92 655	11 582		114 007
Årets resultat	8 062	2 038	31				12 863	22 994
Utbytte							-9 185	-9 185
Eigenkapital 31.12.2012	0	77 038	1 176	12 742	805 700	11 582	3 678	911 916
Eigenkapital 01.01.2011	747 255			21 469				768 724
Korreksjon inngående balanse:	-4 475							-4 475
Disponert av gåvefond				-9 420				-9 420
Årets overskot	32 078							32 078
Avsett til Sparebankstiftelsen	-1 000							-1 000
Avsett til gåvefond / gâver	-2 500			2 500				0
Eigenkapital 31.12.2011	771 358			14 549				785 907
Konsern:							Sum 2012	Sum 2011
Eigenkapital 01.01.							843 917	820 425
Korreksjon inngående balanse:							-56	-4 475
Verdiendring innarbeiding av felleskontrollert verksemd							272	-5 440
Disponert av gåvefond							-1 808	-9 420
Fusjon med Øystre Slidre Sparebank							114 007	
Avsett til Sparebankstiftelsen							0	-1 000
Utbytte							-9 185	
Årets overskot etter minoritetens andel							23 177	45 993
Fusjonstap som følge av kontinuitetsmetoden i underliggende selskap							0	-2 166
Eigenkapital 31.12							970 324	843 917
Fordeling av eigenkapitalbevis								
Sparebankstiftelsen Hallingdal		7.130.445 bevis			88,50 %			
Sparebankstiftelsen Øystre Slidre		926.555 bevis			11,50 %			

9. Kontantstraumoppstilling

	Morbank 2012	Konsern 2012	Morbank 2011	Konsern 2011
Kontantstraumar frå operasjonelle aktivitetar				
Renteinnbetalingar, provisjonsinnbetalingar og gebyr frå kundar	276 925	274 129	264 356	261 332
Renteutbetalingar, provisjonsutbetalingar og gebyr til kundar	-94 539	-94 011	-86 480	-86 387
Utbetalingar av renter på andre lån	-44 443	-44 586	-48 826	-48 864
Innbetalingar av renter på andre lån	13 115	13 177	15 966	16 112
Innbetalingar av utbytte	12 155	36 177	1 739	25 090
Innbetalingar frå andre driftsinntekter	3 951	57 796	783	28 903
Utbetalingar til andre leverandørar for varer og tenester	-74 582	-89 361	-59 513	-67 472
Utbetalingar til tilsette, pensjonsrapportering, arb.givaravg., skattetrekk m.v.	-47 374	-82 967	-44 773	-60 526
Utbetalingar av skattar og offentlege avgifter	-12 540	-13 156	-17 284	-18 174
Netto resultat ved handel med verdipapir for kortsiktige formål	-46 173	-46 034	-2 200	-2 194
Netto kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar	-13 505	11 164	23 768	47 820
Kontantstraumar frå investeringsaktivitetar				
Innbetalingar på tidlegare avskrivne fordringar	3 564	3 564	1 704	1 704
Netto auke utlån til kundar	-857 234	-847 266	-164 938	-165 894
Utbetalingar ved kjøp av aksjar og delar i andre føretak	-49 794	-50 093	-10 839	-24 516
Innbetalingar ved handel aksjar	-	-	5 673	5 673
Utbetalingar ved kjøp av aksjar og andelar i konsernselskap	-24 000	-24 000	-9 687	-11 853
Innbetalingar ved sal av driftsmidlar mv.	-9	-9	11	481
Utbetalingar ved kjøp av driftsmidlar mv.	-15 819	-44 030	-1 239	-8 129
Netto kontantstraum frå investeringsaktivitetar	-943 292	-961 834	-179 315	-202 534
Kontantstraumar frå finansieringsaktivitetar				
Netto auke innskot frå kundar	800 383	793 092	180 659	181 461
Netto endring innskot frå Norges Bank og andre finansinstitusjonar	-	1 138	-42 000	-42 591
Netto betaling ved endring av obligasjonsgjeld	-81 475	-81 475	-74 236	-74 236
Endring minoritetsinteresser ved kjøp	114 007	114 007	-	-352
Netto kontantstraum frå finansieringsaktivitetar	832 915	826 762	64 423	64 282
Netto kontantstraum for perioden	-123 882	-123 908	-91 124	-90 432
Netto endring i kontantar og kontantekvivalentar	-123 882	-123 908	-91 124	-90 432
Behaldning kontantar og kontantekvivalentar ved periodens start	239 688	240 426	330 812	330 858
Behaldning kontantar og kontantekvivalentar ved periodens slutt	115 806	116 518	239 688	240 426
Avstemming				
Resultat før skattekostnad	28 345	28 661	46 305	61 339
Betalt skatt i perioden	-12 585	-12 836	-17 284	-18 192
Gåver	-1 807	-1 807	-10 420	-10 420
Ordinære avskrivningar	2 319	12 596	1 925	7 116
Andre ikkje-kontantpostar	20 471	40 002	7 375	17 813
Netto betaling ved handel med verdipapir for kortsiktige formål	-51 548	-51 112	1 206	1 211
Skilnad mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalingar i pensjonsordningar	4 246	4 213	4 424	4 260
Poster i klassifisert som investerings- eller finansieringsaktivitet	-	-	-11 230	-11 230-
Endring i andre tidsavgrensningsposter	-2 946	-8 553	1 467	-4 077
Netto kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar	-13 505	11 164	23 768	47 820
Kontantar og kontantekvivalenter er definert som:				
- Kontantar og fordringar på sentralbankar	73 396	73 398	74 060	74 060
- Utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar utan avtalt løpetid	42 409	43 120	165 628	166 366
Sum	115 805	116 518	239 688	240 426

10. Noter til konsernrekneskaperen 2012

Tal i tabellar er i heile 1000 kroner

INNHOLD

- Generelle rekneskapsprinsipp
- 1. Obligasjonar og andre renteberande verdipapir
  - Ansvarte lån
- 2. Aksjar, aksjefond og grunnfondsbevis
  - Felles kontrollert verksemd
  - Datterselskap
- 3. a. Risikoklassifisering av utlånsporteføljen
  - b. Tap på utlån
  - c. Utlån fordelt etter næring og geografi
  - d. Aldersfordeling på forfalle,
men ikkje nedskrivne utlån
  - e. Verkeleg verdi utlån
  - f. Boligkredit
  - g. Overtatte eigedelar
- 4. Varige driftsmidlar – avskrivningar
- 5. Garantiansvar

- 6. Provisionar og gebyr
- 7. Andre driftskostnader
- 8. a. Tillitsvalde og tilsette
  - b. Ekstern revisjon
- 9. Pensjonsforpliktingar
- 10. Finansiell risikocommentar
  - Renteendringstidspunkt på egedelspostar og gjeld/eigenkapital
- 11. Likviditetsrisiko
  - Restløpetid på egedelspostar og gjeld/eigenkapital
- 12. Finansielle derivat
- 13. Gjeld
- 14. a. Utrekning av betalbare skattar
  - b. Utsett skatt
- 15. Kapitaldekning

Generelle rekneskapsprinsipp

GENERELT

Banken sitt årsrekneskap for 2012 er utarbeidd i samsvar med rekneskapslova frå 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god rekneskapsskikk. Under nokre av notane er det teke inn ytterlegare forklaringar og vist til postar i resultatrekneskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og notar er i heile tusen kroner dersom ikkje anna er oppgitt. Årsrekneskapen er utarbeidd i samsvar med reglane i NGAAP (Norwegian Generally Accepted Accounting Principles).

Bruk av estimat

Leiinga har brukt estimat og føresetnader som har påverka resultatrekneskapen og verdsettinga av eigedelar og gjeld, samt usikra eigedelar og forpliktingar på balansedagen i utarbeidingsa av rekneskapen i samsvar med god rekneskapsskikk.

Periodisering av renter, provisionar og gebyr

Renter, provisionar og gebyr ført i resultatrekneskapen etter kvart som desse blir opptent som inntekter eller kjem på som kostnader. Berekingar viser at etableringsgebyr på utlån ikkje overstig kostnadene ved etablering av det einskilde utlån. Etableringsgebyret blir difor ikkje periodisert over lånet si løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskotsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opprente, ikkje betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eigedel i balansen. På engasjement der det blir gjort nedskrivningar for tap, blir renteinntekter resultatført ved bruk av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året det blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatførast i gjennomsnittleg kost-prinsippet. Kjøp og sal av verdipapir blir bokført på oppgjerstidspunktet.

UTLÅN – FORKLARINGAR OG DEFINISJONAR

Vurdering av utlån

Banken sine utlån blir i utgangspunktet vurdert til pålydande med unntak av tapsutsette og misleghalde lån.

Eit engasjement blir definert som garantiar, kausjonsansvar, innvilga rammekredittar og nedbetalingsslån inkludert opptente, men ikkje betalte renter, gebyr og provisionar. Banken sine utlån er vurdert til verkeleg verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgjande periodar blir utlån vurdert til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med frådrag for betalat avdrag på hovudstol samt eventuelle nedskrivningar for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstig ikkje kostnadene og blir inntektsført ved diskontering.

Utlån med flytande rente vil ha ein bokført verdi som vil tilsvare verkeleg verdi. For banken sine utlån der det er avtala fastrente, vil verkeleg verdi kunne avvike vesentleg frå bokført verdi. Verkeleg verdi på fastrenteutlån er rekna ut som differansen mellom neddiskontert framtidig kontantstraum frå renteinnbetalingar og neddiskontert framtidig kontantstraum basert på marknadsrente for restbindingstid ved utgangen av året.

Bustadlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS (boligkredit) er ikkje balanseført. Risikoen er vurdert å vere overført til boligkredit, også for overførte lån som tidlegare har vore i banken sin balanse, og er difor frårekna. Alle lån i SpareBank 1 Boligkreditt AS ligg innafor 75 % av forsvarleg verdigrunnslag og er godt sikra bustadlån. Restrisiko knytt til overførte lån er etter banken si vurdering avgrensa.

Behandling av engasjement som ikkje er misleghalde

Banken gjennomfører kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkundar. Engasjement som har migrert til ei låg risikoklasse eller engasjement med middels risikoklasse og med ein usikra risiko ved misleghald på over 1 mill. blir vurdert særskild av banken si spesialoppfølgingsgruppe. For engasjementa er det verdien av banken sin sikkerheit, låntakar si betalingsevne osv. som blir vurdert. Dersom gjennomgangen viser at tap kan pårekna, blir tapet bokført i banken sin rekneskap som individuell nedskriving.

Behandling av misleghalde engasjement

Eit lån blir sett på som misleghalde når låntakar ikkje har betalt forfalle terminar innan 90 dagar etter terminforfall, eller når rammekredittar ikkje er dekkja inn som avtalt. Ved misleghald blir kunden sitt samla engasjement vurdert. Låntakar si tilbakebetalingsevne og sikkerheiter avgjer om eit tap må pårekna. Sikkerheita blir vurdert til antatt lågast realisasjonsverdi på berekningstidspunktet, med frådrag for salskostnader. Dersom det ligg føre objektive bevis på verdifall på banken sine fordringar, blir dette ført som individuelle nedskrivingar.

Behandling av konstaterete tap

Ved misleghald over 90 dagar, konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjement vurdert med omsyn til sikkerheit og betalingsevne for å få oversikt over banken sin risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, blir engasjementet normalt først håndsama som individuell nedskriving. Engasjementet blir rekna som endeleg tapt når konkurs eller akkord er stadfesta, tvangspant ikkje har ført fram eller som følgje av rettskraftig dom eller inngått avtale. Berekna verdifall på engasjementet blir då ført som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivingar blir ført til inntekt. Endelig konstaterete tap blir fjerna frå banken si låneportefølje og frå individuelle nedskrivingar månaden etter at alle sikkerheiter er realisert og det er konstatert at kunden ikkje er søkjegod.

Reversering av tidlegare tapsnedskrive engasjement

Reversering av tidlegare tapsnedskrive engasjement skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knytast til ei hending etter nedskrivingstidspunktet.

Behandling av individuelle nedskrivingar på utlån

Individuelle nedskrivingar er avsetning til dekning av forventa tap på engasjement som er identifisert som tapsutsette på balansedagen. For at engasjementet skal klassifiserast som tapsutsett, må det ligge føre objektive bevis for at det har eit verdifall. Vurdering av om det ligg føre objektive bevis for verdifall skal gjerast på alle utlån som blir sett på som vesentlege. Nedskrivinga vil vere forskjellen mellom balanseført verdi og noverdi av framtidig kontantstraum i engasjementet. Utlån som er vurdert individuelt for nedskriving og der nedskriving er gjennomført skal ikkje vere med i gruppevurderinga av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarknaden og BM – lån til bedriftsmarknaden.

Behandling av nedskrivingar på grupper av utlån

Nedskriving på grupper av utlån vil seie nedskriving utan at dei enkelte tapsengasjement er identifisert. Låna blir håndsama i grupper etter risikoklassifisering der erfaringstal på forventa tap i gruppa er sentral i vurderingane. Nedskrivinga er basert på objektive bevis for verdifall i banken si låneportefølje ut frå banken si vurdering av risiko for manglande betalingsevne med grunnlag i berekningar med basis i erfaringstal, konjunkturerendringar, bransjeanalysar og andre tilhøve. Andre forhold kan vere verdifall på fast eigedom ved auka marknadsrenter, svikt i betalingsevne ved markert renteoppgang eller nedbemannning på større arbeidsplassar.

Tapsutsette engasjement

Grunnlag for vurdering av tap på ikkje-misleghalde engasjement er svak eller negativ eigenkapital og betalingsvanskar der kunden sin økonomiske situasjon medfører ein auka risiko for at tap vil kunne koma på eit seinare tidspunkt.

Rapportering av misleghalde låneengasjement

Rapportering av misleghalde lån skal i følgje myndighetskrav rapporterast slik: Om kunden har eit eller fleire misleghalde lån eller overtrekk på innskotskonto, blir heile låneengasjementet til kunden rapportert.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Verdipapir

Banken si behaldning av verdipapir blir spesifisert og verdivurdert ved slutten av kvar månad. Omløpsporteføljen og anleggsporlefølje blir verdivurdert etter ulike reglar og kvar for seg. Sjå note 1 og 2.

Obligasjonar og sertifikat

Banken har obligasjonar definert som andre omløpsmiddel. Andre omløpsmidlar er vurdert til den lågaste verdi av kjøpskostnad og verkeleg verdi. Obligasjonsbehandlinga er samansett i samsvar med krav til avkastning og risiko og er ein del av banken sin likviditetsbuffer. Forvaltninga av obligasjonsporteføljen er sett ut til ein profesjonell aktør. Bokføringa av verdipapirtransaksjonar blir utført av SpareBank 1 SMN som også fastset verkeleg verdi på dei einskilde obligasjonane og sertifikata. Dei nyttar prisar notert i marknaden.

Aksjar og grunnfondsbevis

Aksjar og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidlar. Omløpsmidlar blir vurdert til den lågaste verdi av kjøpskost og verkeleg verdi. Grunnlag for verkeleg verdi for børsnoterte aksjar som er omløpsmidlar, er børskurs på måletidspunktet. Grunnlag for verkeleg verdi for ikke-børsnoterte aksjar som er omløpsmidlar eller anleggsmidlar, er kjøpskost. Dersom verkeleg verdi av aksjane klassifisert som anleggsmidlar faller under kjøpskostnad, og verdifallet er vurdert til ikke å vere av forbiligående karakter, blir aksjeverdien skrive ned. Nedskrivninga blir reversert i den utstrekning grunnlaget for nedskrivninga ikke lenger er til stades.

Investeringar i tilknytte selskap

Investeringar i tilknytte selskap blir vurdert etter kostmetoden. Kostmetoden medfører at aksjen blir balanseført til kostpris. Utbytte frå datterselskap blir inntektsført på det tidspunktet utbyttet er opptent.

VARIGE DRIFTSMIDDEL OG IMMATERIELLE EIGEDELAR

Varige driftsmiddel

Varige driftsmiddel blir vurdert i balansen til kjøpskostnad, med fråtrekk av ordinære bedriftsøkonomiske avskrivingar og eventuelle nedskrivingar. Nedskrivingar blir gjennomført i den utstrekning verkeleg verdi er lågare enn balanseført verdi. Då blir verdien skrive ned til verkeleg verdi. Sistnemnde er høgaste verdi av salsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivingar blir rekna på grunnlag av egedelen sin økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgjande lineære avskrivingssatsar blir lagt til grunn:

Tomter	0 %
Forretningsbygg	2,5-4 %
Inventar, maskinar og utstyr ..	10-30 %
Goodwill.....	10 %

Pensjonsplikter og pensjonskostnader

Banken har ei ytelsesbasert ordning som vart lukka per 31.12.2006 for tilsette i tidlegare Øystre Slidre Sparebank og per 31.12.2007 for tilsette i tidlegare SpareBank 1 Hallingdal. For nyttilsette etter desse datoane er det oppretta ei innskotsbasert ordning. Sjå note 9. SpareBank 1 Hallingdal Valdres følger Norsk Regnskapsstandard for pensjonskostnader. Pensjonskostnadene er vurdert årleg gjennom aktuarbereking. Pensjonskostnadene blir bokført under personalkostnader i resultatrekneskapen. Differanse mellom berekna og påkome forpliktingar og verdien av pensjonsmidlane, korrigert for avvik i estimat og effekt av endra føresetnader, blir ført i balansen enten som langsiglig gjeld (dersom negativ) eller som anleggsmiddel (dersom positiv). Føresetnadane som blir lagt til grunn for utrekning av pensjonspliktene, blir revurdert årleg i forkant av årleg aktuarberekening. Enkelte parameter er endra frå 2011 til 2012. Differansen mellom plikter ved byrjinga og slutten av eit rekneskapsår, blir ført i resultatrekneskapen.

SKATT

Skattar blir kostnadsført etter kvarter og er knytt til det rekneskapsmessige resultatet før skatt. Netto utsett skattefordel er berekna med 28 % på grunnlag av midlertidige forskjellar som eksisterer mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdiar. Skatteaukande og skattereduserande midlertidige forskjellar, som reverserer eller kan reverserast i same periode, er utlikna og nettoført. Årets skattekostnad omfattar betalbar skatt for inntektsåret og endringar i utsett skatt og utsett skattefordel. Eventuelle endringar i utsett skatt og utsett skattefordel kjem fram som årets skattekostnad i resultatrekneskapen saman med betalar skatt for inntektsåret. Utsett skatt blir berekna på bakgrunn av forskjellar mellom rapporterte skattemessige og rekneskapsmessige resultat som vil bli utlikna i framtida.

OMREGNINGSSREGLAR FOR VALUTA

Pengeposter i utanlandsk valuta er vurdert til kursen per 31.12.12.

KONTANTSTRAUMOPPSTILLING

Kontantstraumar frå operasjonell drift av banken er definert som renter frå utlåns- og innskotsverksemda mot kundar, netto inn- og utbetalinger frå utlåns- og innskotsverksemda, samt utbetalinger generert frå omkostningar knytt til banken si ordinære verksemd. Investeringsaktivitetar er definert som kontantstraumar frå verdipapirtransaksjonar. I tillegg blir kontantstraumar knytt til investeringar i driftsmiddel og eigedomar teke med. Finansieringsaktivitetar (funding) inneholder kontantstraumar frå opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og innlån frå marknaden.

KONSOLIDERING

Konsolideringa som er lagt fram omfattar SpareBank 1 Hallingdal Valdres, samt banken sine heileigde datterselskap Valdres Regnskap AS, SpareBank 1 Hallingdal Invest AS, SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS, HallingRegnskap AS, samt EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS. Interne føringar og mellomværande mellom banken og dei nemnde datterselskapene blir eliminert.

LEASING-/FACTORINGAVTALER

Banken har ingen slike avtaler.

Note 1: Obligasjonar og andre renteberande verdipapir morbank

Heile obligasjonsporteføljen er klassifisert som bankportefølje, og er børsnoterte verdipapir. Obligasjonar er vurdert til det lågaste av marknadsverdi (børskurs 31.12) og kostpris. Porteføljeprinsippet er nytt. Ut frå dagleg gjennomsnittleg verdipapirbehaldning for obligasjonar / ansvarlege lån på kr 294 mill. utgjer avkastninga 3,04 %. Behaldninga av obligasjonar er sett saman slik:

Obligasjonar/ansvarlege lån morbank	2012	2011
Utstedt av det offentlege	57 132	
Utsedt av andre	263 724	284 056
Porteføljenedskriving		2 018
Sum obligasjonar / ansvarlege lån morbank	320 856	282 038
Overstående portef��je fordeler seg slik:	Risikovekt	Bokført verdi
Utenlandske	0 %	52 129
Finansinstitusjonar OMF	10 %	170 822
Finansinstitusjonar	20 %	63 988
Industri	100 %	33 917
		320 856
		282 038

Rentef  semd p   verdipapir

Verdiportef  ja til banken hadde ved slutten av   ret ei rentef  semd rekna til 385 ved 1 %-poeng renteendring.

Fastsett ramme for rentef  semd er 9 046 ved 1 %-poeng renteendring. Plasseringane er innanfor fastsett ramme.

Ansvarleg l  nekapital

Ansvarleg lån i kredittinstitusjonar	3 000	5 311
Sum ansvarleg lånekapital	3 000	5 311

NOTE 2: Aksjar, aksjefond og grunnfondsbevis

Behaldninga er klassifisert som bankportef  je (kortsiktig) og anleggsportef  je.

Behaldninga er vurdert til det lågaste av marknadsverdi (b  rsverdi 31.12) og kostpris for portef  ljane.

Nedskriving blir gjort dersom marknadsverdi for portef  len er l  gare enn kostpris.

Aksjar:	Organisasjonsnr.	Antal aksjar	Bokført verdi
Aker solutions ASA	983738478	8 500	585
Atea ASA	920237126	9 943	396
Bakkafrost		8 689	410
BWG Homes ASA	988737798	38 000	675
Cermaq ASA	971647949	6 500	341
Clavis Pharma ASA A-aksjer	983733506	2 000	114
Copeinca ASA	990565791	12 436	494
Deep sea supply PLC		9 980	111
Det norske oljeselskap, A-Aksjer	989795848	1 050	82
DNB	981276957	30 959	1 928
Dolphin interconnect solution	996330923	20 000	108
Fred Olsen energy, A-Aksjer	977388287	2 835	612
Gjensidige forsikring ASA	995568217	7 532	444
Kongsberg gruppen, A-Aksjer	943753709	3 000	297
Lerøy Seafood group, A-Aksjer	975350940	3 489	410
Mar��ne Harvest ASA	964118191	62 000	263
Nordisk Areal Invest AS	991032517	28 200	2 820
Norsk Hydro ASA	914778271	24 775	867
Norwegian air shuttle	965920358	1 000	132
Orkla ASA	910747711	13 650	673
Petroleum Geo-serv.	916235291	10 000	759
Prosafe, A-Aksjer	977311225	9 741	409
Protector forsikring	985279721	45 000	392
Royal Caribbean cruise LTD, A-Aksjer		4 500	752

Schibsted, A-Aksjer	933739384	5 114	642
Seadrill limited		2 633	427
Siem offshore INC.		10 000	106
Statoil ASA	923609016	11 594	1 533
Subsea 7 S.A		11 561	1 084
Telenor ASA	982463718	15 550	1 208
TGS Nopec geophysical, A-Aksjer	976695372	4 500	431
Tomra systems, A-Aksjer	927124238	2 500	118
Vizrt		19 500	432
Wilh Wilhelmsen ASA	995216604	6 175	196
Yara international ASA	986228608	5 656	1 581
Sum aksjar			21 832
Aksjefond :			
BNPP L1 Equity World Emerging C C		1 622	5 663
Alfred Berg Global Quant	971103221	55 765	10 743
Alfred Berg Nordic Small Cap		2 804	3 810
Pluss Likviditet II, pengemarkedsfond	983900232	10 144	10 322
Sum aksjefond			30 538
Grunnfondsbevis:			
Kvinesdal sparebank	937894805	3 546	248
Hjelmeland sparebank	937896581	4 243	394
Sum grunnfondsbevis			642
Porteføljenedskriving			-
Sum kortiktig plassering morbank			53 012
	Organisasjonsnr.	Antal aksjar	Bokført verdi
Beitostølen Turistservice AS	971226692	100	20
Eiendomskreditt AS	979391285	4600	460
Eiendomsmegleren Ringerike Hadeland AS	953376040	50	1 051
FO Secondaries Direct III IS		3	416
Nets Holding AS DKK		172 912	7 324
Nordito Property AS	995400073	20 934	86
Orkla ASA	910747711	1 664	177
Spama AS	916148690	180	16
SpareBank 1 Boligkreditt AS	988738387	375 829	56 395
SpareBank 1 Kredittkort AS	975966453	6 521	2 019
SpareBank 1 Næringskreditt AS	894111232	105 659	13 207
SpareBank 1 Verdipapirservice AS	998240603	924	462
Terra Boligkreditt AS	885621252	1 282 081	5 304
Terra Gruppen AS	979319568	108 894	7 073
Valdres Næringsforum BA	988456470	5	5
Valdres Næringshage AS	984023046	4	42
Vindin vassverk AL	970208437	258	26
Visa Inc. A-aksjer		372	161
Visa Inc. C-aksjer		868	375
Nedskrivningar			-97
Sum anleggsaksjer morbank			94 523
Sum aksjer og grunnfondsbevis morbank			147 535
Aksjer			
Anleggsaksjer 01.01			54 353
Tilgang			40 163
Avgang			-
Endring i nedskrivningar			7
Anleggsaksjer 31.12 morbank			94 523

Felleskontrollert verksemnd

Felleskontrollerte verksemder er klassifisert saman med tilknytta selskap. Felleskontrollerte verksemder blir ført til kostpris i morbank. I konsernrekneskapen blir resultatet innarbeidd i hht. eigenkapitalmetoden.

Selskap: Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	Eigarandel
Andel selskapskapital (inkl. andel innskutt overkurs)	7,790
Balanseverdi 31.12	7 614
Balanseverdi 01.01 konsern	46 771
Tilgang	2 331
Utbytte	-2 346
Resultat andel	2 225
Balanseverdi 31.12 konsern	48 981

Selskapet eig 20 % av BN Bank. Ved oppkjøp var kostpris lågare enn balanseført eigenkapital.

Differansen blir kalla "badwill".

Banken har inntekstført kr 200 000 i 2012, gjenværende badwill er kr 812 000.

Selskap: Samarbeidende Sparebanker Bankinvest II AS	Eigarandel
Andel selskapskapital	7,720
Balanseverdi 31.12	11 879
Balanseverdi 01.01 konsern	23 955
Verdiregulering	739
Utbytte	-554
Resultat andel	2 044
Balanseverdi 31.12 konsern	26 184

Selskap: Samarbeidende Sparebanker AS	Eigarandel
Andel selskapskapital	7,750
Balanseverdi 31.12	81 192
Balanseverdi 01.01 konsern	81 765
Utbytte	-6 720
Verdiregulering i året	-435
Tilgang	6 720
Resultat andel	5 345
Balanseverdi 31.12 konsern	86 675

Selskap	Land	Eigedeler	Gjeld	Eigenkapital	Driftsinntekter	Resultat
Samarbeidende Sparebanker AS	Norge	1 099 564	45 038	1 054 526	48 145	97 351
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest AS	Norge	658 713	19 517	639 197	453	45 231
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest II AS	Norge	344 422	195	345 227	248	25 187

Verdi

Verdiregulering skuldast innarbeiding av urealiserte gevinstar i livsforsikringsselskap. God rekneskapsskikk i Norge er for livsforsikringsselskap tilpassa internasjonale rekneskapsreglar (IFRS), som tillet balanseføring av urealiserte gevinstar.

Datterselskap

SpareBank 1 Hallingdal Valdres er eineaksjonær i SpareBank 1 Hallingdal Invest AS, SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS, Valdres Regnskap AS, HallingRegnskap AS og EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS.
Datterselskap er innarbeid etter eigenkapitalmetoden.

SpareBank 1 Hallingdal Invest AS (org.nr. 933 659 534)

Selskapet eig div. aksjar og andelar, samt datterselskapet SpareBank 1 Hallingdal Invest 2 AS.
Selskapet vart stifta i 1982. Selskapet har ingen faste tilsette.

SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS (org. nr 888 222 952)

SpareBank 1 Hallingdal Eigedom AS driv med kjøp, bygging, leige og drift av fast eigedom, samt utleige av driftsmidlar.
Selskapet vart stifta i 2004. Selskapet har 1 fast tilsette. Selskapet leiger ut lokal til banken i Hemsedal, Gol og Ål.

HallingRegnskap AS (org.nr. 980 289 648)

HallingRegnskap AS har 35 faste tilsette. Verksemda består av å yte bistand til næringslivet i form av rekneskapsføring og informasjonsteneste. Dagleg leiar er Eli JordeTilghman.
Selskapet ble kjøpt ved verknad frå 01.06.2012. Selskapet ble samstundes fusjonert med Hemsedal Regnskap AS.

Valdres Regnskap AS (org.nr 963 197 225)

Valdres Regnskap AS har 25 ansatte. Verksemda består av å yte vistand til næringslivet i form av rekneskapsføring og informasjonstenester. Daglig leiar er Erlend Thon Hovrud.
Selskapet ble kjøpt med verknad frå 01.01.2012

EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS (org.nr. 982 082 161)

EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS har 10 tilsette. Verksemda driv eigedomsmekling.
Dagleg leiar er Knut Oscar Fleten.

Følgjande postar i banken sin morrekneskap er påverka av engasjementet med datterselskapa:

	SB 1 Hallingdal Invest AS		SB 1 Hallingdal Eigedom AS		EiendomsMegler 1 Fjellmegleren AS		Valdres Regnskap AS	Halling- Regnskap AS
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2012
Renteinntekter på utlån frå kundar	261	55	2 481	2 880	450	3	25	1
Renteutgifter på innskot frå kundar	-	3	43	69	14	87	68	10
Andre driftsutgifter	-	-	8 848	8 319	360	-	331	166
Innskot frå kundar	-	-	3 084	1 047	4 883	493	1 290	1 102
Utlån til kundar	13 170	3 774	74 631	73 578	-	1 378	867	-
Bokført verdi i morbanken 01.01	3 774	3 957	9 683	8 412	20 237	11 007	-	-
Andel av årets resultat	-541	-183	730	1 271	-597	-572	-642	-3 419
Kjøp i løpet av året	-	-	-	-	-	10 137	6 000	18 000
Tap ved utvantning	-	-	-	-	-	-3 951	-	-
Tilført ved fusjon	-	-	-	-	-	3 616	-	1 187
Bokført verdi i morbanken 31.12	3 233	3 774	10 413	9 683	19 640	20 237	5 358	15 768
Bokført eigenkapital i datterselskapet	3 233	3 774	13 556	13 024	7 490	5 993	719	1 394
Bokført resultat i datterselskapet	-541	-183	532	871	1 497	1 455	506	-272

Note 3a: Risikoklassifisering av utlånsporteføljen

Risikoklassifisering

SpareBank 1 Hallingdal Valdres risikoklassifiserer alle sine utlånsengasjement. Kundane blir klassifisert etter reikt objektive kriteria som åtferd, inntening, tæring og sikkerheit. Klassifiseringa er ein integrert del av kreditprosessen og alle kundar blir kvar månad risikoklassifisert i banken sitt risikoklassifiseringssystem som blir drifta av SpareBank 1-alliansen. Systemet gir banken ein god oversikt over risikoene i utlånsporteføljen til ein kvar tid, og viser endringar i risikonivået over tid. Klassifiseringa blir vidare brukt som eit grunnlag for prioritering av ressursbruk, vurdering av framtidige tapsprognosar og val av satsingsområde. Prising av utlån og garantiar er knytt til risikoklassar gjennom banken si prisliste. Prislista er delt inn i intervall for pris i kvar risikoklasse.

	Brutto utlån		Garantiar		Trekkrettar		Individuelle nedskrivingar	Forventa årleg tap
	2012	2011	2012	2011	2012	2011		
Svært låg risiko	3 012 062	2 406 288	338 681	333 833	456 741	398 192	-	112
Låg risiko	650 925	606 536	107 918	58 917	35 585	13 779	-	130
Moderat risiko	1 322 594	1 198 722	151 935	197 603	91 620	132 025	-	1 075
Høg risiko	360 407	320 351	32 662	25 606	12 227	15 887	-	1 044
Svært høg risiko	447 074	448 437	36 474	31 513	5 090	14 039	-	7 552
Misleghelde og nedskrive	136 530	128 222	193	1 392	556	662	13 803	27 553
Sum	5 929 592	5 108 556	667 863	648 864	601 819	574 584	13 803	27 553
							2012	2013

Dei gruppevisne nedskrivningane i SpareBank 1 Hallingdal Valdres utgjer per 31.12.12 totalt 22,5 mill. kr samanlikna med 22,9 mill. kr ved utgangen av 2011. Endringar i porteføljen blir overvåka gjennom året i banken sin risikorapport. Denne avstemminga skjer kvartalsvis og baserer seg på utrapportert migrering mellom risikoklassane. I 2012 har banken hatt ein samla utlånsvekst på 16,1 % med sterkest vekst innafor bedriftsmarknaden (19,8 %). Forventa framtidig tap byggjer på tal frå risikoklassifiseringssystemet. Banken ventar høgare tapskostnad det komande året. Forventa årleg tap for 2013 er budsjettert til 3,0 mill. kr for privatmarknaden og 9,0 mill. kroner for bedriftsmarknaden med ei fordeling mellom risikoklassane som byggjer på forventa tapsprosent for kvar risikoklasse i risikoklassifiseringssystemet per 31.12.12.

Næringsliv	Brutto utlån		Garantiar		Trekkrettar	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Offentleg sektor	3 481	1 050	75	-	6 060	6 000
Primærnæring	282 935	216 032	48 881	49 131	46 114	41 528
Industri	72 047	49 876	13 467	12 739	3 955	3 984
Bygg, anlegg og kraft	422 773	360 617	114 516	123 748	40 094	58 296
Handel	91 174	76 531	33 259	32 997	22 709	23 808
Service og personleg tenesteyting	1 253 541	1 068 844	225 567	208 907	74 969	56 779
Sum næringssliv	2 125 951	1 772 950	435 765	427 522	193 900	190 395
Personkundar	3 803 641	3 335 606	232 098	221 342	407 919	384 189
Sum	5 929 592	5 108 556	667 863	648 864	601 819	574 584

Næringsliv	Misleghaldne engasjement		Tapsutsette engasjement		Individuelle nedskrivingar	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Offentleg sektor	-	-	-	-	-	-
Primærnæring	7 241	5 148	-	-	-	2 000
Industri	955	50	87	-	147	62
Bygg, anlegg og kraft	14 365	13 121	709	9 373	4 600	7 893
Handel	7 115	4 233	-	214	187	2 200
Service og personleg tenesteyting	65 214	70 639	-	-	3 712	11 673
Sum næringssliv	94 890	93 191	796	9 587	8 646	23 828
Personkundar	27 590	27 340	2 948	2 188	5 157	3 725
Sum	122 480	120 531	3 744	11 775	13 803	27 553

Gruppevisne nedskrivingar er ikkje fordelt på næring. Sjå kommentar ovanfor.

Note 3b: Tap på utlån

	2012	2011	2010	2009	2008
Individuelle nedskrivningar 01.01	27 553	21 097	9 135	7 305	5 333
+ korr. balanse 23.11.12, fusjon	1 925	-	-	-	-
Ny korr inngående balanse 01.01	29 478	21 097	9 135	7 305	5 333
- konstaterte tap med tidlegare nedskrivningar	-10 613	-333	-191	-4 601	-1 023
+ auka individuelle nedskrivningar	574	1 230	10 101	-	350
+ nye individuelle nedskrivningar	2 100	5 014	4 504	9 265	1 449
- tilbakeførte individuelle nedskrivningar	-8 536	-23	-3 000	-1 000	-64
+ amortiseringseffekt	800	568	548	-1 834	1 260
Individuelle nedskrivningar 31.12	13 803	27 553	21 097	9 135	7 305
Gruppevis nedskrivningar 01.01	22 900	18 900	16 900	19 200	10 400
+ korr. balanse 23.11.12, fusjon	1 600	-	-	-	-
Ny korr inngående balanse 01.01	24 500	18 900	16 900	19 200	10 400
-/+ nedskrivningar i perioden	-2 000	4 000	2 000	-2 300	8 800
Gruppevis nedskrivningar 31.12	22 500	22 900	18 900	16 900	19 200
Endring i individuell nedskriving	-16 475	5 888	11 413	3 664	2 132
Tapsført amortiseringseffekt	3 858	759	554	-967	-
Endring i gruppevis nedskriving	-2 000	4 000	2 000	-2 300	8 800
Konstaterte tap med tidl. nedskriving	10 613	333	191	4 600	1 023
Konstaterte tap utan tidl. nedskriving	23 570	1 814	127	1 789	1 302
Inngang på tidlegare konstaterte tap	-3 564	-1 704	-971	-125	-720
Tapskostnad i perioden	16 002	11 090	13 314	6 661	12 537
Brutto misleghaldne engasjement	122 481	120 531	107 076	62 997	144 439
Individuelle nedskrivningar	-12 603	-24 560	-20 889	-3 542	-4 849
Sum netto misleghaldne engasjement	109 878	95 971	86 187	59 455	139 590
Tapsutsette engasjement	3 744	11 775	10 127	63 437	
Individuelle nedskrivningar	-1 200	-2 993	-208	-5 593	
Sum netto tapsutsette engasjement	2 544	8 782	9 919	57 844	

Resultatførte renter på utlån der det er gjennomført nedskriving for tap utgjer kr 1.656.384,-.

Note 3c: Utlån fordelt etter næring og geografi

Fordeling av utlån til kunder	2012	2011	2010	2009
Utlån til næringsliv	2 125 951	1 772 950	1 861 992	1 935 316
Utlån til personmarknad	3 803 641	3 335 606	3 083 965	2 931 963
Sum utlån til kunder	5 929 592	5 108 556	4 945 957	4 867 279
Utlån fordelt etter geografi				
Kjerneområde, Hallingdal og Valdres	4 210 484	3 152 056	3 113 474	3 142 847
Buskerud, øvrige	279 122	728 550	644 130	563 138
Oppland, øvrige	49 999	-	-	-
Oslo / Akershus	1 028 596	1 189 944	1 143 720	1 123 426
Andre	361 391	38 006	44 633	37 868
Sum	5 929 592	5 108 556	4 945 957	4 867 279

Note 3d: Aldersfordeling på forfalle, men ikkje nedskrivne utlån

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskot fordelt på antall dagar etter forfall som ikkje skuldast forsinkelsar i betalingsformidlinga. Heile utlånsengasjementet er inkludert når delar av eit engasjement er forfalle.

Tilsvarande er heile engasjement med nedskriving helde utanom.

2012	1-3 mnd.	3-6 mnd.	6-12 mnd. over 12 mnd.	Sum
Utlån og fordringar til kundar				
Personmarknad	20 485	12 022	7 406	11 686
Bedriftsmarknad	8 535	4 272	12 189	28 409
Sum misleghald	29 020	16 294	19 595	51 599
2011	1-3 mnd.	3-6 mnd.	6-12 mnd. over 12 mnd.	Sum
Utlån og fordringar til kundar				
Personmarknad	20 462	788	4 025	10 104
Bedriftsmarknad	10 745	84	25 653	10 484
Sum misleghald	31 207	872	29 678	82 345

Note 3e: Verkeleg verdi utlån

Nedbetalingsslån med fastrente	per 31.12.12	per 31.12.11
Bokført verdi	310 846	209 551
Marknadsverdi	306 590	210 268

Av fastrenteutlån på 311 mill. kroner er 197,8 mill. sikra med rentebytteavtaler.

Note 3f: Boligkredit

Banken har per 31.12.2012 overført bustadlån for 1.200 mill. til SpareBank 1 Boligkredit. Banken mottekk for kvart lån ein provisjon som er lik differansen mellom kunderente og SpareBank 1 Boligkredit si finansieringsrente (avrekningsrente) med fråtrekk av administrasjonskostnader. Total provisjon frå SpareBank 1 Boligkredit i 2012 var 7,4 mill. kroner. Banken har også ei portefølje med lån overført til Terra Boligkredit AS av tidlegare Øystre Slidre Sparebank. Per 31.12.2012 er denne låneporteføljen på 26,3 mill. kroner.

Note 3g: Overtatte eigedelar

Banken har i 2012 overtatt eigedomen gnr. 127, bnr. 360 i Ål kommune. På eigedomen er det bygd eit gartneri. Eigedomen er lagt ut for sal. Bokført verdi på eigedomen er 31.12.12. er kr 2.482.100,-.

Note 4: Varige driftsmidlar – avskrivinger

Varie driftsmidlar er ført opp i balansen til anskaffelseskost med fråtrekk for ordinære lineære avskrivinger.

Det er nytta same avskrivingssats som tidlegare år.

	Maskiner inventar	Bygningar Påkost leigde lokal	Sum morbank	Maskiner inventar konsern	Bygningar inkl tomt konsern	Påkost leigde lokal konsern	Sum konsern	Goodwill dotter
Anskaffelseskost								
per 01.01	25 910	3 271	4 948	34 129	39 977	104 994	4 948	149 919
- avgang i året	9	-	-	9	9	-	-	9
+ tilgang i året	4 851	6 557	4 429	15 837	5 678	11 427	4 893	21 998
Anskaffelseskost	30 752	9 828	9 377	49 957	45 646	116 421	9 841	171 908
Samla ordinære avskrivinger 31.12	23 342	18	2 462	25 822	35 387	25 084	2 480	62 951
Ordinær bokført verdi per 31.12	7 410	9 810	6 915	24 135	10 259	91 337	7 361	108 957
Årets ordinære avskrivinger	1 801	18	500	2 319	3 211	3 927	518	7 656
Ordinær avskrivingssats	10-30 %	0-4 %	6,67 %		10-30 %	0-4 %	6,67 %	10 %

Banken sin funksjonær bustad er i sin heilskap leigd ut. Totale leigeinntekter frå eksterne leigetakarar for bustaden i 2012 utgjer kr 81.760,-.

Lokaler i bankbygget på Heggenes er leigd ut, leigeinntekter for ein månad i 2012 utgjer kr 18.334,-.

I tillegg har me leigd ut eit kontor i våre lokaler i Valdres, her har leigeinntektene for 2012 vore kr 17.000,-.

Note 5: Garantiar og andre betinga forpliktingar

Banken sitt garantiansvar per 31.12 fordeler seg slik:

	2012	2011
Lånegarantiar/valutalångarantiar	524 482	551 951
Betalingsgarantiar	37 132	25 523
Kontraktsgarantiar	36 528	30 879
Skattegarantiar	4 140	1 640
Anna garantiansvar	57 585	38 871
Totalt garantiansvar	659 867	648 864

Pantstillelsar

Obligasjonar pålydande kr 187,9 mill. er pantstilt for låneadgang i Norges Bank.

Bankenes Sikringsfond

Lov om sikringsordninga for bankar og offentleg administrasjon mv. av finansinstitusjonar pålegg alle sparebankar å vera medlem av Bankenes Sikringsfond. Fondet pliktar å dekkje tap som ein innskytar får på innskot i ein medlemsinstitusjon. Dersom ein innskytar har innskot som samla overstig kr 2 mill, pliktar ikkje fondet å dekkje tap på den delen av samla innskot som overstig dette beløpet.

	2012	2011
Avgift	-	-

Note 6: Prinsipp for periodisering av provisjon, gebyr m.v.

Gebyr og provisjon blir tatt inn i resultatrekneskapen etter kvart som desse blir tent opp som inntekter eller kjem på som kostnader. Etableringsgebyr blir periodisert i den utstrekning dei overstig kostnader i tilknyting til etablering av det enkelte utlån og Finanstilsynet sine beløpsgrenser. Det er ikkje periodisert gebyr eller provisjon ved utgangen av året.

Fordeling av opptente andre provisjonar og gebyr:	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
	2012	2012	2011	2011
Betalingsformidling	15 410	15 410	14 985	14 985
Verdipapirhandel	1 395	1 395	1 513	1 513
Forsikring	10 274	10 274	8 769	8 769
Kredittformidling	16 401	16 401	10 925	10 925
Øvrige gebyr	355	355	411	411
Sum andre provisjonar og gebyr	43 835	43 835	36 603	36 603

Note 7: Andre driftskostnader

	Morbank	Konsern	Morbank	Konsern
	2012	2012	2011	2011
Andre utgifter eigen verdipapirportefølje	732	732	651	651
Andre tap	565	898	174	229
Revisjonshonorar	857	1 178	1 096	1 381
Repr. / vedlikehald / service av maskiner	1 842	4 118	1 517	1 780
Utgiftsførte maskiner / inventar	437	613	233	1 028
Husleige	9 451	1 851	9 015	696
Andre konsulenttenester/fusjonskostnader	19 947	21 348	2 390	3 409
Forsikringar	141	438	149	398
Driftsutgifter leide lokaler	2 539	3 389	2 538	3 449
Kostnader vedr egedomsoppdrag	-	1 001	-	1 574
Diverse	1 528	7 088	804	3 836
Sum andre driftskostnader	38 039	42 654	18 567	18 431

Note 8a: Tillitsvalte og tilsette

Banken skal etter Forskrift om godtgjersle i finansinstitusjoner m.v. § 3 andre ledd offentleggjere informasjon om foretaket si ordning for godtgjersler, herunder informasjon om hovedprinsippa for fastsetting av godtgjersle, kriterier for fastsetting av eventuell variabel godtgjersle, samt kvantitativ informasjon om godtgjersle til leiente tilsette.

Den totale økonomiske godtgjersla for tilsette i bankverksemda består av tre komponentar:

1. Fastløn + overtidsbetaling - hovudkomponenten i godtgjersla — som følgjer av kompetansekrav til stillinga og individuell lønsutvikling basert på leiaren si vurdering av kompetanse(utvikling), prestasjoner og måloppnåing.
2. Den andre delen består av pensjonsordningar, forsikringar og andre faste ytingar.
3. Den tredje delen består av en variabel godtgjersle, etter bonusordninga til banken.

Det første punktet er hjemla i bedriftsavtala. Den faste lønna blir vurdert årleg i ein fast prosess for individuelle lønsjusteringar i tillegg til de generelle tillegg som følgjer av sentrale forhandlingar.

Alle tilsette med minimum 20 % stillingsbrøk er omfatta av banken si tenestepensjonsordning, jf note 9. Banken har ei lukka ytelsespensjonsordning. Nytilsette frå 01.01.2008 inngår i ei innskotspensjonsordning. Tenestepensjonsordninga er innretta slik at det målet er same pensjon i prosent av løn uavhengig av den enkelte tilsette sitt lønsnivå. Adm. banksjef har som dei andre tilsette ei avtale om pensjonsordning. I tillegg sikrar banken at han får utbetalt 70 % av lønna i pensjon under føresetnad av at han er tilsett i banken ved oppnådd pensjonsalder.

I henhold til forskrifter om godtgjersle skal samla godtgjersle for identifisert personell vera balansert og den faste godtgjersla skal vera tilstrekkeleg høg til at utbetaling av variabel godtgjersle kan unnlatas. Alle tilsette i bankverksemda inngår i felles bonusordning. Denne ordninga er vurdert å kome inn under unntaksavgjersla, som er tatt inn i veiledingen til forskriften. Maksimal bonus er 1 gjennomsnittleg månadsłøn i banken. Faktisk utbetaling har normalt ligge mellom 40 %-70 % av oppnåeleg bonus. Målekriteria blir fastsatt årleg og avstemt kvart kvartal. I 2012 er det utbetalt bonus.

Det eksisterer ikkje nokon etterlønsavtaler for leiande tilsette i konsernet. Adm. banksjef og banksjef fellestenester kan fråtre ved 62 år. Avtalene er aktuarberekna. Administrasjonen skal etter forskriften minst årleg utarbeide ein skriftleg rapport om korleis ordninga for godtgjersler i selskapet blir praktisert. Rapporten vil bli lagt fram for kompensasjonsutvalet og selskapet sitt styre. Kompensasjonsutvalet består av leiar i styret og to styremedlemmer.

Styret legg til grunn følgjande retningslinjer for godtgjersle til leiande tilsette i 2013:

- Tillitsvalgte blir honorert etter satsar fastsett av forstanderskapet / generalforsamlinga.
- Godtgjersle for adm. banksjef blir fastsatt av styret.
- Godtgjersle for andre leiande tilsette blir fastsett av adm. banksjef etter drøftingar med kompensasjonsutvalet nedsett av styret.
- Fastløn med overtidsbetaling utgjer hovudkomponenten i godtgjersla. Adm. banksjef og enkelte leiande stillinger mottek ikkje overtidsbetaling.
- Bonusordning i morselskapet blir vidareført basert på gjeldande modell der alle tilsette inngår, og maks bonus er gjennomsnittleg månadsłøn i morselskapet.

Antal tilsette per 31.12.

Det er 95 tilsette i morbanken, dette utgjer 87 faktiske årsverk. Det er 177 tilsette i konsernet, som utgjer 156 årsverk.

	Samla godtgjersle	Samla lån	Samla garantiar
Tilsette i konsernet:		175 035	16 756
Sum medlemmer av styret:	735	7 735	752
Sum nærmiljø til medlemmer av styret:		19 557	245
Sum kontrollkomiteen:	140	69	1 300
Sum forstanderskapet:	299	14 808	1 250

Rentesubsidiering grunna rentevilkår under normale marknadsvilkår utgjer kr 1.631.628. Banken har god tryggleik og alle lån er godkjent av kontrollkomiteen. Subsidiekostnadane er ikkje bokført i rekneskapen, men påverkar banken sin rentenetto.

Spesifisert på medlemmer	Løn/ godtgjersle/ andre fordelar	Endring i pensjons- rettigheter	Innbetaling innskots- pensjon	Lån	Garantiar	Rentesats	Avdragsplan
Leiarar:							
Knut Oscar Fleten (adm. banksjef)	1 655	245					
– Lån 1				1 865		2,35	Flexilån
– Lån 2				819		3,75	18 år
– Lån 3				1 608		3,75	25 år
Arne Wangensteen	95		46	1 469			
Erling Hagen	765	108		803			
Ann Karin Opheim	733	83		1 378			
Hallgeir Mythe	767	167		1 670			
Jostein Sørbøen	831	297		629			
Øystein Walle	819	14		4 343			
Stian Rygg	943		49	4 617			
Styret:							
Kjell Vidar Bergo (formann)	196						
– Lån 1				927		3,85	Flexilån
– Lån 2				1 118		4,25	Flexilån
Åge Sandsengen (nestformann)				2 811			
Odd Holde	6			1 216			
Sissel Bjørøen	98			–			
Tore Østlund				277			
Kristin Ourom	112			–			
Vidar Isungset	565	51		479		752	
Claes-Christian Poulsen (møtande vararepr.)	59		19	907			
Kontrollkomite:							
Stein Arne Vedde	65			69		1 300	
Botolv Berg Bråtalien	38			–			
Sveinung Halbjørhus	38			–			
Forstanderskap Innskytarvalte:							
Ove S. Skaret (formann)				452			
Botolv Berg Bråtalien	12			–			
Atle Strandos	12			3 317			
Gunn Eidhamar	12			–			
Margunn Berget Kristiansen	14			102			
Forstanderskap Kommunevalte:							
Dagfinn Ystad	9			–			
Bjørn Søgnen	6			387			
Håvard Venås	6			–			
Tor Skattebo	3			17			
Frå stiftelsane Øystre Slidre og Hallingdal:							
Arnstein Alund	3			–			
Berit Aspaas Müller	3			–			
Torleif Bjella	13			–			
Tove Eggen Lien				680			
Torhild Helling Bergaplass	53			585			
Kjell Erik Skølt	15			–			
Kjersti Lilleslett	3			1 548			
Rune Cederløf	9			–			
Endre Ulsaker	12			717			
Ingunn Stræte Lie				883			
Tilsette:							
Ann Kristin J. Bakkene	485	56		1 492			
Ellen Intelhus	504	77		750		700	
Kristin Bakke Haugen	489	89		1 435		550	
Knut Sandåker	561	76		474			
Ellen M. Mythe	600		24	1 969			
Morten Haugseth	101		20	–			

Note 8b: Ekstern revisjon

	Morbak	Konsern
Lovpålagt revisjon	337	565
Andre attestasjonsoppgåver	30	58
Andre tenester utanfor revisjon	321	364
Mva	170	191
Sum	858	1 178

Det er avsett kostnader vedrørende årsrevisjonen for 2012.

Note 9: Pensjonsforpliktingar

Noverdien av opparbeid fremtidige forpliktingar blir berekna. Ved verdsetting av pensjonsmidlane blir estimert verdi ved rekneskapsavslutninga nytta. Netto pensjonsmidlar/forpliktingar blir balanseført.

Banken sine tilsette har ei generell avtale om førtidspensjonering frå fylte 62 år (AFP).

Per 23.11.2012 ble Øystre Slidre Sparebank innfusjonert i banken, og 7 av de ansatte er i en ytelsesordning.

I balansen er denne ytelsesordningen vist som en del av bankens/konsernets pensjonsforpliktelse, da den er underdekket.

Samansetning av periodens pensjonskostnad	Morbak 2012	Konsern 2012	Morbak 2011	Konsern 2011
No-verdi av årets pensjonsopptening (inkl. aga)	2 424	2 896	2 744	2 828
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktingar	1 867	2 055	1 723	1 811
Forventa avkastning på pensjonsmidlar	-1 353	-1 563	-1 569	-1 648
Resultatført planendring	-	-	-	-
Aktuarielt tap	-382	-447	-913	-770
Resultatført netto forpliktingar ved oppgjer	-	-	-	-
Andel aktuarielt tap ved oppgjer	-	-	-	-
AFP-kostnad i datterselskaper	-	169	-	-
Innskotspensjon	755	1 942	707	792
Pensjonskostnad i resultatrekneskapen	3 311	5 052	2 692	3 013
Estimert pensjonsforpliktning inkl. forventa lønsauke	46 751	50 297	52 957	55 364
Estimert verdi av pensjonsmidlar	-44 210	-48 223	-36 278	-38 034
Usikret pensjonsavtaler	11 318	11 519	-	-
Ikke resultatført aktuarielt tap	-5 221	-5 283	-12 286	-13 233
Balanseført netto pensjonsforpl. inkl. arbeidsgiværavg.	8 638	8 310	4 393	4 097
Overdekning kollektiv ordning	-5 752	-6 281	-6 883	-7 219
Underdekning kollektiv ordning	3 072	3 072	-	-
Underdekning usikra ordning	11 318	11 519	11 276	11 316
Sum	8 638	8 310	4 393	4 097

Ved utrekning er følgjande føresetnad lagt til grunn:

Det er lagt til grunn ein avgangsfrekvens på 5,5 % opptil 50 år og 0 % for 51-åringar og eldre. I gjennomsnitt gir dette ein avgangsfrekvens på 2-3 % for heile arbeidsstokken. Ved utrekning av AFP er det rekna med at 8 % av dei tilsette fråtrer ved 62 år.

	2012	2011
Diskonteringsrente	4,20 %	3,90 %
Lønsregulering	3,25 %	4,00 %
Regulering av løpende pensjonar	0,00 %	1,25 %
Regulering av grunnbeløpet i folketrygda	3,00 %	3,75 %
Forventa avkastning av pensjonsmidlar	3,60 %	4,80 %

Note 10: Finansiell risikokommentar

Renterisiko

Ved ei endring i marknadsrenta kan ikkje SpareBank 1 Hallingdal Valdres parallelt gjennomføre renteendringar for alle balansepostar, dersom desse har rentebindingstid. Ei endring av marknadsrenta vil derfor gi ein auke eller reduksjon av rentenettoen. Postar med rentebinding på utlån til kundar utgjer kr 311 mill. Banken har 4 swapkontrakter som rentesikrar kr 198 mill. Banken har fastrenteinnskot per kr 141,4 mill, som ikkje er rentesikret.

Renteendringstidspunkt for egedels- og gjeldspostar:	SUM	Postar utan renteeksp.	Inntil 1 md.	1 md. til 3 md.	3 md. til 1 år	1-5 år	Over 5 år
Kontantar og fordringar på sentralbankar	73 396	23 215	50 181	-	-	-	-
Innskot i andre finansinstitusjonar	42 410	-	42 410	-	-	-	-
Brutto utlån til kundar	5 929 592	5 615 333	3 413	-	1 270	232 753	76 823
- nedskrivningar	-36 303	-36 303	-	-	-	-	-
Overtatte egedeler	2 482	2 482	-	-	-	-	-
Sertifikat, obligasj. o.a.renteb.verdipapir	320 856	-	-	320 856	-	-	-
Aksjar, aksjefond og grunnfondsbevis	304 269	304 269	-	-	-	-	-
Andre egedeler	74 004	71 004	3 000	-	-	-	-
Sum egedeler	6 710 706	5 980 000	99 004	320 856	1 270	232 753	76 823
Innskot frå andre finansinstitusjonar	250 000	-	-	250 000	-	-	-
Innskot frå kundar	4 519 153	4 377 719	27 715	-	113 719	-	-
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	967 527	-	-	967 527	-	-	-
Anna gjeld	62 111	62 111	-	-	-	-	-
Eigenkapital	911 915	911 915	-	-	-	-	-
Sum gjeld og eigenkapital	6 710 706	5 351 745	27 715	1 217 527	113 719	-	-
Postar utanom balansen:							
Ikkje balanseførte finansielle instrument	-	-	-	-	-	197 750	-
Netto renteekspонering på balansen	628 255	71 289	-896 671	-112 449	430 503	76 823	

Valutarisiko

Banken har eigen valutabehaldning på kr 0,4 mill. Banken har ikkje nokon annan valutarisiko.

Note 11: Likviditetsrisiko

Så lenge banken sine lånekundar ynskjer langsiktig finansiering, og banken sine innskotskundar i praksis på veldig kort varsel kan disponere sine innskot, har banken overtatt ein likviditetsrisiko. I tillegg er SpareBank 1 Hallingdal Valdres avhengig av å finansiere differansen mellom innskot frå kundar og utlån til kundar.

Restløpetid på følgjande egedels- og gjeldspostar:	SUM	Utan løpetid	Inntil 1 md.	1 md. til 3 md.	3 md. til 1 år	1-5 år	Over 5 år	Avkast- ning
Kontantar og fordringar på sentralbankar	73 396	23 215	50 181	-	-	-	-	1,14 %
Innskot i andre finansinstitusjonar	42 410	-	42 410	-	-	-	-	1,48 %
Brutto utlån til kundar	5 929 592	1 633 449	18 394	41 518	208 537	814 820	3 212 874	4,60 %
- nedskrivningar	-36 303	-36 303	-	-	-	-	-	-
Overtatte egedeler	2 482	-	-	-	-	-	-	-
Sertifikat, obligasj. o.a.renteb.verdipapir	320 856	-	-	-	-	267 793	53 063	1,95 %
Aksjar, aksjefond og grunnfondsbevis	304 269	-	148 580	-	-	-	-	155 689
Andre egedeler med restløpetid	35 607	-	32 607	-	-	3 000	-	-
Andre egedeler utan restløpetid	38 397	38 397	-	-	-	-	-	-
Sum egedeler	6 710 706	1 658 758	292 172	41 518	208 537	1 085 613	3 421 626	
Innskot frå andre finansinstitusjonar	250 000	-	-	-	150 000	100 000	-	-
Innskot frå kundar	4 519 153	4 519 153	-	-	-	-	-	2,00 %
Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	967 527	-	-	124 527	118 000	725 000	-	3,55 %
Anna gjeld	62 111	62 111	-	-	-	-	-	-
Eigenkapital	911 915	911 915	-	-	-	-	-	-
Sum gjeld og eigenkapital	6 710 706	5 493 179	-	124 527	268 000	825 000	-	
Netto likviditetsekspонering	-3 834 421	292 172	-83 009	-59 463	260 613	3 421 626		

Note 12: Finansielle derivat

Renterelaterte derivat – Sikringsavtaler

Banken har inngått rentebytteavtaler (renteswapper) for å redusere bankens eksponering overfor svingingar i rente/avkastning på postar innanfor balansen. Avtalene er reine sikringsforretningar. Rentebytteavtaler medfører ein avtale om bytte av rentevilkår for eit avtalt beløp over ein avtalt periode. Renteavtalene er vurdert i samanheng med den sikra post. Inntekter eller kostnader frå desse avtalene blir resultatført i samsvar med dei postane dei sikrar.

	Løpetid	Nominell verdi	Marknadsverdi	Fastrente
Renteswapper				
	23.08.2005–23.08.2015	17 750	-894	3,98
	15.02.2010–15.06.2014	30 000	-744	3,87
	13.03.2012–15.06.2015	75 000	-1 507	2,78
	13.03.2012–15.05.2016	75 000	-2 463	2,98

Note 13: Gjeld

Gjeld stifta ved utsteding av verdipapir	Forfall	Volum	Gj.rente 2012	Berekningsrente
Obligasjonslån NO0010571136	Mars 2013	125 000	3,08 %	*)
Obligasjonslån NO0010631179	Des 2013	118 000	3,58 %	*)
Obligasjonslån NO0010592819	Juni 2014	300 000	3,66 %	*)
Obligasjonslån NO0010585094	Sept 2015	275 000	3,63 %	*)
Obligasjonslån NO0010662349	Okt 2016	150 000	3,07 %	*)
Per underkurs obl. lån		-473		
Sum verdipapirgjeld		967 527		
Gjeld til kredittinstitusjonar				
Eksportfinans	sept 06 - aug 13	150 000	2,71 %	*)
Kreditforeningen for Sparebanker	feb 11- feb 14	100 000	3,51 %	*)
Sum gjeld til kredittinstitusjonar		250 000		

*) 3 md nibor + margin

Note 14a: Opplysningar om grunnlaget for utrekning av betalbare skattar

	Morbank 2012	Morbank 2011
Resultat før skattekostnad	28 344	46 305
Permanente forskellar	6 376	491
Skattemessig res. fra Øystre Slidre 01.01–23.11	5 988	
Årets endring i midlertidige forskellar	35	5 788
Skattefrie inntekter/kostnader aksjar/grunnfondsbevis	-15 922	-10 643
Grunnlag for utrekning av inntektsskatt	24 821	41 941
Skattesats 28 %	6 950	11 743
Utrekna formueskatt	1 300	2 235
Betalbare skattar i balansen	8 250	13 978
For mykje avsett skatt i fjar	-1 527	55
Kostnadsført i Øystre Slidre før fusjon	-1 676	-
Endring utsett skatt	303	194
Skattekostnad i resultatrekneskapen	5 350	14 227

Note 14b: Utsett skatt

	Morbank 2012	Konsern 2012	Morbank 2011	Konsern 2011
Skatteaukande skilnader				
Overdekning pensjonsordning	5 752	6 281	6 883	7 219
Gevinst- og tapskonto	69	1 016	86	1 269
Driftsmidlar	-	8 110	436	6 913
Sum	5 821	15 407	7 405	15 401
Skattereduserande skilnader				
Driftsmidlar	2 703	3 240	-	467
Pensjonsforplikting	14 391	14 591	11 276	11 317
Framførbart underskot	-	2 073	-	849
Obligasjoner	-	-	2 018	2 018
Andre forpliktingar	-	35	-	-
Fordringar	-	570	-	50
Sum	17 094	20 509	13 294	14 701
Netto skattereduserande skilnader	-11 273	-5 102	-5 889	700
Utsett skatt 28 % (- utsett skattefordel) av netto skattereduserande skilnader.	-3 156	-1 428	-1 649	196

Note 15: Kapitaldekning

Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlege kapital skal utgjere minst 8 % av beregningsgrunnlaget for kreditt - motparts- og forringelsesrisiko, samt 15 % av grunnlaget for operasjonell risiko.

	Morbank 2012	Morbank 2011		
Ansvarleg kapital				
Kjernekapital:		-		
Egenkapitalbevis	805 700	-		
Overkursfond	11 581	-		
Utjevningsfond	3 677	-		
Sparebanken sitt fond/Grunnfond	77 069	771 358		
Andre fond	13 887	14 549		
- Overfinansiering pensjonsforplikting (72 %)	-4 141	-4 956		
- Utsett skattefordel/goodwill	-3 156	-1 649		
Sum ansvarleg kapital	904 617	779 302		
- Bokf. ansv. lånekap. i andre finansinst. frådrag i h.h.t. § 7f	-351	-		
Tellande ansvarleg kapital	904 266	779 302		
Grunnlag kapitalkrav				
Kreditrisiko:	Bereknings-grunnlag	8 % kapitalkrav	Bereknings-grunnlag	8 % kapitalkrav
Lokale og regionale myndigheter	1 707	137	213	17
Offentleg eigde føretak	0	0	8	1
Institusjonar	25 357	2 029	43 633	3 491
Føretak	920 395	73 632	1 323 125	105 850
Massemarkedsengasjement	2 774 977	221 998	1 907 071	152 566
Pantsikkerheit i bustad og fritidseigedomar	919 740	73 579	706 098	56 488
Forfalte engasjement	140 729	11 258	122 560	9 805
Andelar i verdipapirfond	16 406	1 312	19 577	1 566
Obligasjoner med fortrinn	17 082	1 367	13 328	-
Øvrige engasjement	350 451	28 036	248 953	19 916
Sum kreditrisiko	5 166 844	413 348	4 384 566	349 699
Operasjonell risiko (15 % kapitalkrav)	146 480	21 972	146 255	21 938
Frådrag i beregningsgrunnlaget	-22 500	-1 800	-22 900	-1 832
Frådrag ansvarlig kapital i andre kred. Inst	-357	-29	-	-
Samla kapitalkrav	5 290 467	433 491	4 507 921	369 805
Kapitaldekning morbank %	16,69		16,86	

Ansvarleg kapital	Konsern 2012	Konsern 2011		
Kjernekapital:				
Egenkapitalbevis	805 700			
Overkursfond	11 581			
Utjevningsfond	3 677			
Sparebanken sitt fond/Grunnfond	77 069	771 358		
Andre fond	72 296	72 560		
- Overfinansiering pensjonsforplikting (72 %)	-4 522	-5 198		
- Utsett skattefordel/goodwill	-35 100	-16 335		
Sum ansvarleg kapital	930 701	822 385		
- Bokf. ansv. lånekap. i andre finansinst.				
frådrag i h.h.t. § 7f	-351			
- Pålegg om kap.dekn.reserve	-91 465	-77 132		
Tellende ansvarleg kapital	838 885	745 253		
Grunnlag kapitalkrav				
Kreditrisiko:				
Lokale og regionale myndigheter	1 707	137	213	17
Offentleg eigde føretak	0	0	8	1
Institusjonar	25 552	2 044	43 633	3 491
Føretak	831 727	66 538	1 244 425	99 554
Massemarkedsgengjement	2 774 977	221 998	1 907 071	152 566
Pantsikkerheit i bustad og fritidseigedomar	919 740	73 579	706 098	56 488
Forfalte engasjement	140 729	11 258	122 560	9 805
Andelar i verdipapirfond	16 406	1 312	19 577	1 566
Obligasjoner med fortrinn	17 082	1 367	13 328	1 066
Øvrige engasjement	477 483	38 199	381 376	30 510
Sum kreditrisiko	5 205 403	416 432	4 438 289	355 063
Operasjonell risiko (15 % kapitalkrav)	163 974	24 596	157 515	23 627
- Frådrag i beregningsgrunnlaget	-114 316	-9 145	-100 032	-8 003
Samla kapitalkrav	5 255 061	431 883	4 495 772	370 688
Kapitaldekning konsern %	15,54		16,08	

11. Erklæring frå styret og dagleg leiar

(Jf. lov om verdipapirhandel § 5-6)

Styret og dagleg leiar har i dag handsama og godkjent årsmelding og årsrekneskap for SpareBank 1 Hallingdal Valdres, konsern og morselskap, for kalenderåret 2012 og per 31.12.12.

Rekneskapen er avgjort i samsvar med norske opplysningskrav som følgjer av rekneskapslova, og som skal nyttast per 31.12.12. Det ligg ikkje føre transaksjonar gjennomført av nærmiljøet som har hatt vesentleg innverknad på verksemda si stilling eller resultat i løpet av rapporteringsperioden.

- Me stadfestar at årsrekneskapen og årsmeldinga etter vår beste overtyding er utarbeidd i samsvar med gjeldande rekneskapsstandardar og at opplysningane i rekneskapen gir eit rettvisande bilet av banken og konsernet sine eigedelar, gjeld, finansielle stilling og resultat som heilheit.
- Me stadfestar at årsmeldinga gir ein rettvisande oversikt over utviklinga, resultatet og stillinga til banken og konsernet, saman med ei skildring av dei mest sentrale risiko- og usikkerheitsfaktorar føretaket står overfor.

Hallingdal, 31. desember 2012/11. februar 2013

Kjell Vidar Bergo (sign.) Åge Sandseggen (sign.) Sissel Bjørøen (sign.)
styreformann nestformann

Odd Holde (sign.) Tore Østlund (sign.) Kristin Ourom (sign.)

Vidar Isungset (sign.) Knut Oscar Fleten (sign.)
adm. banksjef

Til forstanderskapet i SpareBank 1 Hallingdal Valdres

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for SpareBank 1 Hallingdal Valdres som består av selskapsregnskap, som viser et overskudd på kr 22.994.074, og konsernregnskap, som viser et overskudd på kr 23.177.000. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne dato, og av en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og administrerende banksjefs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende banksjef er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for sparebankens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av sparebankens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Deloitte.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av sparebanken og konsernet SpareBank 1 Hallingdal Valdres' finansielle stilling per 31. desember 2012 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoens i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og anvendelse av overskuddet

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysingene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift, samt forslaget til anvendelse av overskuddet, er i samsvar med lov og forskrifter og at opplysingene er konsistente med årsregnskapet.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av sparebankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Gjøvik, den 15. februar 2013

Deloitte AS

Bård Mamelund
statsautorisert revisor

Til forstanderskapet i SpareBank 1 Hallingdal Valdres

ÅRSMELDING FRA KONTROLLKOMITEEN FOR 2012

Kontrollkomiteen har hatt 5 møter i 2012 der revisor har deltatt i 2.

Komiteen har vurdert de sikkerheter og garantier som er stillet for bankens utlån. Periodiske regnskapsrapporter er gjennomgått, og engasjementer som ikke har utviklet seg normalt er vurdert.

Det er videre gjennomført møte med forstanderskapets formann og styrets formann.

Vedrørende årsoppgjøret viser kontrollkomiteen til revisors beretning av 15. februar 2013 og slutter seg til hans uttalelser om det fremlagte regnskap.

Kontrollkomiteen har ført tilsyn med at bankens virksomhet er drevet i samsvar med dens vedtekter, Sparebanklovens bestemmelser, forstanderskapets vedtak og andre bestemmelser som banken har plikt til å rette seg etter.

Komiteen har gjennomgått styrets protokoller og foretatt de undersøkelser som Sparebankloven og Kontrollkomiteens instruks bestemmer.

Komiteen har et godt samarbeid med revisjonen. Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets årsberetning, resultatregnskap og balanse uten at dette gir grunn for noen bemerkninger.

Det er spesielt kontrollert at bankens virkemidler og garantistillelser ikke er disponert i strid med Sparebanklovens § 24 og Finansieringsvirksomhetsloven § 2-10 og § 2-15.

For årsregnskapsvurderingen er regnskapslovens bestemmelser fulgt, og de påbudte noter og opplysninger foreligger.

Kontrollkomiteen anbefaler derfor at resultatregnskapet og balansen fastsettes som bankens regnskap for 2012.

Gol, 18. februar 2013

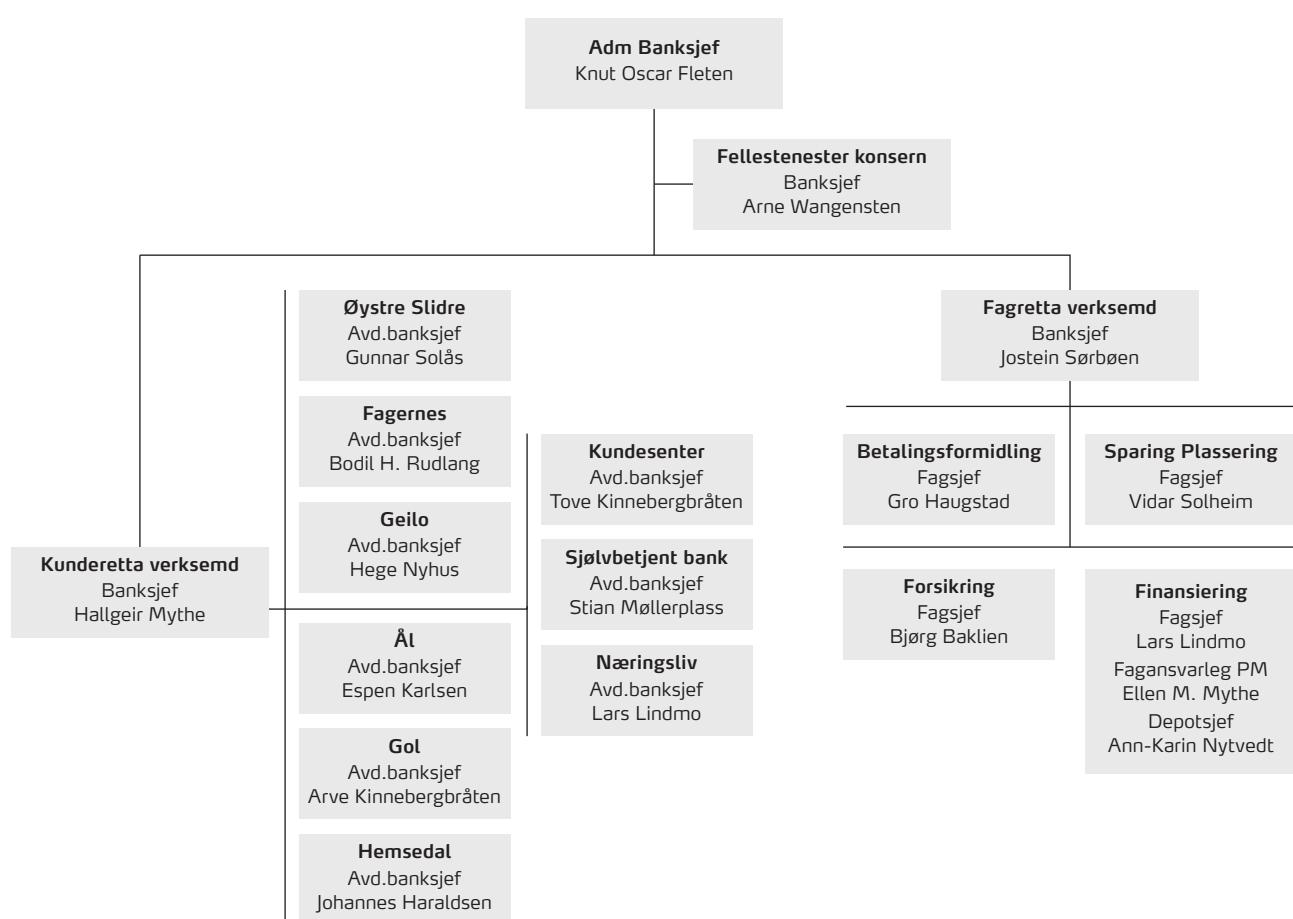
Stein Arne Vedde

Sveinung Halbjørhus

Botolv Berg Bråtalen

ANNA INFORMASJON

14. Hovedorganisasjon

15. Presentasjon av styret

Presentasjon av styret per 31.12.2012

Kjell Vidar Bergo, styreleiar

Født 1950. Har utdanning i samfunnsfag og økonomi fra Universitetet i Bergen. Er i dag dagleg leiar i Hallingdølen. Har vore styremedlem sidan 1995, nestleiar 1999-2006 og styreleiar sidan 2006 i SpareBank 1 Hallingdal. Bur i Ål.

Vidar Isungset

Født 1959. Har utdanning frå vidaregåande skule. Arbeider som autorisert finansiell rådgjevar i SpareBank 1 Hallingdal Valdres. Har vore styremedlem i 15 år i tidlegare SpareBank 1 Hallingdal. Bur i Ål.

Odd Holde

Født 1949. Utdanna siviløkonom. Arbeider som prosjektleiar/konsulent. Har 30-års erfaring frå reiselivet i Hemsedal. Styremedlem frå 2012. Bur i Hemsedal.

Kristin Ourom

Født 1971. Har juridisk embetseksamen frå Universitetet i Oslo i 1996. Advokatbevilgning frå 1998. Arbeider som senioradvokat i Kvale Advokatfirma DA med bank og finans, energirett, fast eigedom og selskapsrett. Har vore styremedlem sidan 2010. Medlem av revisjonsutvalet frå 2011. Bur i Oslo.

Tore Østlund

Født 1958. Utdanning frå vidaregåande skule med svennebrev og mesterbrev som tømrer. Arbeider som rådgjevar i byggesaker i Øystre Slidre kommune. Driv eige byggmeisterfirma. Medlem i styret i Øystre Slidre Sparebank og SpareBank 1 Hallingdal Valdres sidan 2010. Bur i Øystre Slidre.

Åge Sandsengen

Født 1963. Befalsutdanning frå Forsvaret, skattervisor og registrert revisor. Arbeider som revisjonssjef i Kommunerevisjon IKS. Medlem i styret i Øystre Slidre Sparebank og SpareBank 1 Hallingdal Valdres sidan 2010. Bur i Øystre Slidre.

Sissel Bjørøen

Født 1963. Er utdanna autorisert regnskapsfører og arbeider som det. Har vore medlem i styret i SpareBank 1 Hallingdal i 2006. Bur i Gol.

16. Forstandarskap, kontrollkomite og revisjon

Forstandarskapet:

Innpsytervalgte

Ål: Botolv Berg Bråtalien
Gol: Atle Strandos
Hemsedal: Gunn Eidhamar
«Fritt»: Margunn Berget
Kristiansen
Øystre Slidre: Ove Skaret

Varamedlemmer

Ål: Inger Elise Kaslegard
Gol: Per Egil Rese
Hemsedal: Per Magnar Tømmervold
Øystre Slidre: Gunvor Hegge

Kommunevalgte

Ål: Dagfinn Ystad
Gol: Bjørn Søgnen
Hemsedal: Håvard Venås
Øystre Slidre: Tor Skattebo

Varamedlemmer

Ål: Frøydis Stoveland Dekko
Gol: Kari Jegleim
Hemsedal: Iren Halbjørhus
Øystre Slidre: Ragnhild Bakken

Frå Stiftelsane

Øystre Slidre og Hallingdal

Arnstein Alund
Berit Aspaas Müller
Torleif Bjella
Tove Eggen Lien
Torhild Helling Bergaplass
Kjell Erik Skølt
Kjersti Lilleslett
Rune Cederløf
Endre Ulsaker
Ingunn Stræte Lie

Varamedlemmer:

Jan Kristian Dalen
Janniche Ulrichsen
Christoffer Norhaug
Sigurd Tunestveit

Funksjonærvalgte

Ann Kristin J. Bakkene
Ellen Intelhus
Kristin Bakke Haugen
Knut Sandåker
Ellen M. Mythe
Morten Haugseth

Varamedlemmer

Mona Ø. Øen
Hallgeir Mythe
Vidar Solheim
Åse-Inger Bakke

Styret:

Kjell Vidar Bergo, leiar
Åge Sandsengen, nestleiar
Odd Holde, medlem
Sissel Bjørøen, medlem
Tore Østlund, medlem
Kristin Ourom, medlem
Vidar Isungset, medlem, valgt av ansatte
Claes-Christian Poulsen,
varamedlem valgt av ansatte

Varamedlemmer:

Sissel Skrindo
Mikael Fønhus
Claes-Christian Poulsen,
møtende varamedlem for ansatte

Kontrollkomiteen:

Medlemmer

Stein Arne Vedde
Sveinung Halbjørhus
Botolv Berg Bråtalien

Varamedlem:

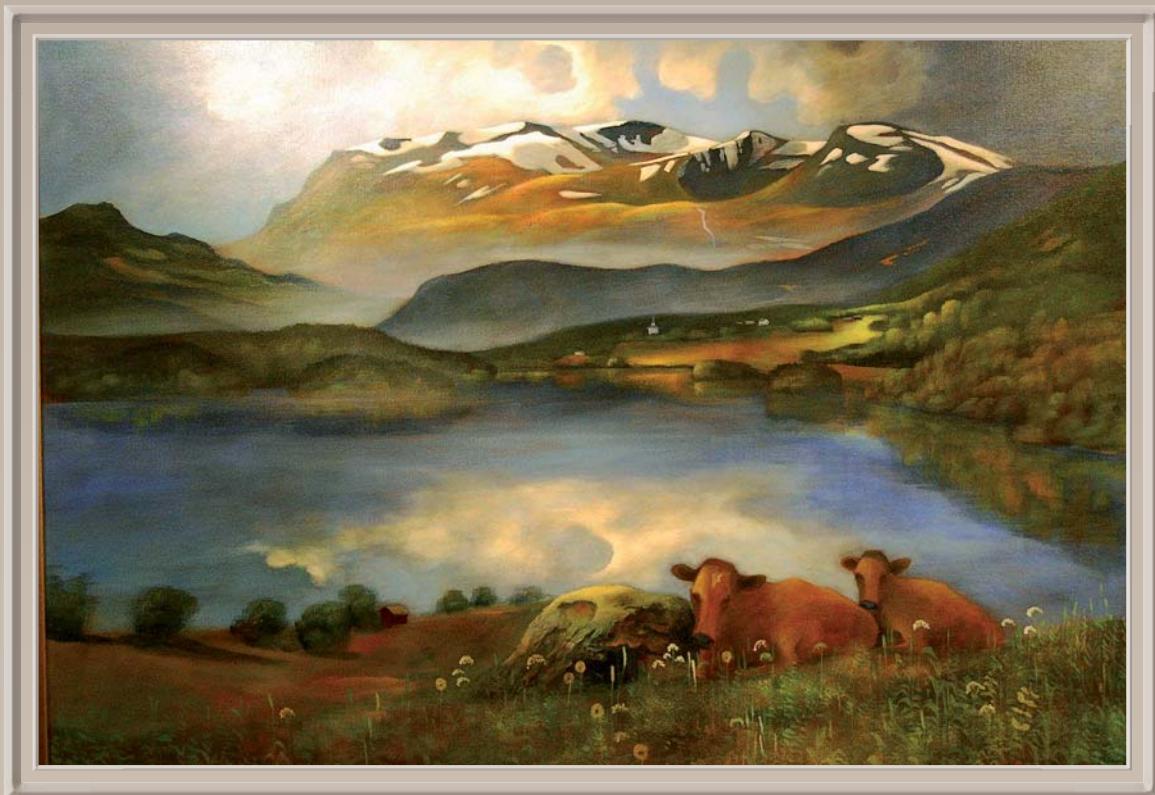
Vidar Nilssen

Revisor:

Deloitte AS

Leirungsdalen.

Sumarstemning ved Slidrefjorden.

Sumarkveld ved Slidrefjorden.

Om kunstnaren

Tormod Brufladt er født i 1946 i Hunndalen, ein liten forstad til Gjøvik. Etter lærarutdanning ved Elverum Lærerhøyskole flytta han til Nord Aurdal kommune i Valdres der han jobba som lærar i 40 år.

Brufladt har henta mykje inspirasjon til bileta sine i Valdres, og med dei skarpe, klare fargane formidlar han ein sterk kjærleik til den mektige naturen rundt oss.

Tormod Brufladt har vore representert ved svært mange utstillingar gjennom heile målarkarriera si.

I tillegg til målarkunsten har Brufladt også vore aktiv innan korpsmusikken, både som dirigent, utøvande musikar og som komponist av marsjær.

Telefon 03202
Faks 3202 3901
post@sb1.no
www.sb1.no
Foretaksregisteret
937 889 631

Kundesenteret
Postboks 33
3551 Gol
Forretningsadresse
Postboks 173
3571 Ål

Kontor: Geilo, Ål, Gol, Hemsedal, Fagernes, Heggenes og Beitostølen